

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra teorie práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Řešení sporů v rámci sportovní organizace se
zaměřením na řešení sporů ve fotbalovém
prostředí**

Zpracovala: Lucie Šafaříková

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jan Lego, Ph.D.

Plzeň, 2023

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lucie ŠAFARÍKOVÁ**
Osobní číslo: **R18M0403P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Řešení sporů v rámci sportovní organizace se zaměřením na řešení sporů ve fotbalovém prostředí**
Zadávající katedra: **Katedra teorie práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Vztah sportu a práva
3. Řešení sporů ve fotbalovém prostředí
4. Mezinárodní sportovní arbitráž
5. Meze ingerence soudní moci
6. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Králík, M.: Právo ve sportu. C.H. Beck, Praha 2001
Dombrovská, M. a kol.: Základy sportovního práva. C.H. Beck, Praha, 2019
Gábriš, T.: Športové právo. Eurokódex, Žilina, 2011
Ronovská, K. a kol.: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Nakladatelství Leges. Praha, 2014
Telec, I.: Spolkové právo. C.H. Beck. Praha, 1998

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Jan Lego, Ph.D.**
Katedra teorie práva

Oponent diplomové práce: **JUDr. et Bc. Peter Brezina, Ph.D.**
Katedra teorie práva

Datum zadání diplomové práce: **28. května 2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2023**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. František Cvrček, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 21. října 2019

Čestné prohlášení

Tímto čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Řešení sporů v rámci sportovní organizace se zaměřením na řešení sporů ve fotbalovém prostředí“ vypracovala zcela samostatně, za použití zdrojů, které jsem řádně citovala obvyklým způsobem, a které jsou souhrnně uvedeny v seznamu zdrojů.

V Jablonci nad Nisou dne 6. 2. 2023

Lucie Šafaříková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu této diplomové práce Mgr. Janu Legovi, Ph.D., za vstřícný přístup, odborné vedení a cenné připomínky. Také bych tímto ráda poděkovala za projevenou podporu své rodině a přátelům

Seznam použitých zkratk

FAČR	Fotbalová asociace České republiky
EU	Evropská unie
ES	Evropské společenství
ČOV	Český olympijský výbor
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací (v orig. Union Européenne de Football Association)
FIFA	Mezinárodní federace fotbalových asociací (v orig. Fédération Internationale de Football Association)
CAS	Arbitrážní soud pro sport (v orig. Court of Arbitration for Sport)
ICAS	Mezinárodní arbitrážní rada pro sport
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
WADC	Světový antidopingový kodex (o orig. The World Anti-Doping Code)
tzv.	Takzvaný
např.	Například
apod.	A podobně
tzn.	To znamená

Obsah

1	Úvod	9
2	Vztah sportu a práva	11
2.1	Historický exkurz	11
2.2	Definice sportu	11
2.3	Existuje sportovní právo?	14
2.4	Zákon o podpoře sportu	18
3	Řešení sporů ve fotbalovém prostředí	22
3.1	Sportovní organizace.....	22
3.2	Spolek	23
3.3	Fotbal a jeho organizace	28
3.3.1	FAČR	29
3.3.2	UEFA.....	30
3.3.3	FIFA.....	31
3.4	Řešení sporů v rámci FAČR.....	32
3.4.1	Procesní řád FAČR	33
4	Mezinárodní sportovní arbitráž.....	41
4.1	Historie vzniku	41
4.2	Arbitrážní soud pro sport	42
4.3	Organizační struktura ICAS a CAS	43
4.3.1	ICAS	43
4.3.2	CAS.....	45
4.4	Řízení před CAS.....	47
4.4.1	Procesní pravidla.....	47
4.4.2	Arbitrážní řízení	49
4.4.3	Odvolací řízení	51
4.4.4	Antidopingová divize.....	53
4.4.5	Ad hoc divize CAS	54

4.4.6	Mediace CAS	56
4.5	Aktuální kauzy	56
5	Meze ingerence soudní moci	60
5.1	Analýza kladů a záporů mimosoudního řešení sportovních sporů	65
6	Závěr	67
	Resumé	69
	Seznam použitých zdrojů a literatury	71
	Odborné publikace	71
	Judikatura	72
	Právní předpisy	72
	Předpisy sportovních organizací	73
	Internetové zdroje	74

1 Úvod

Jako téma své diplomové práce jsem zvolila *Řešení sporů v rámci sportovní organizace se zaměřením na řešení sporů ve fotbalovém prostředí*. Důvodem bylo především to, že české sportovní odvětví se v průběhu uplynulých let stává čím dál tím více komercializované a zároveň s tím přibývá i počet právních sporů, které je třeba řešit. Vzhledem k těmto skutečnostem jsem toto téma vyhodnotila jako velice aktuální. Téma diplomové práce jsem si zároveň zvolila i z důvodu mého velice blízkého vztahu k fotbalu a sportu obecně.

Záměrem této práce je podat výklad o tom, jak je možné spory vznikající v rámci sportovních organizací řešit a především dospět k závěru, proč tomu tak je. Vzhledem k tematickému zaměření práce, sportovní organizací, které budu věnovat převážnou pozornost, je Fotbalová asociace České republiky, známá také pod zkratkou „FAČR“. Jedná se o spolek, který v rámci své vnitřní struktury řeší spory ve fotbale na vnitrostátní úrovni.

Práce je koncipována do pěti samostatných kapitol, které se dále dělí do tematických podkapitol. První dvě kapitoly pojednávají o samotném úvodu do sportovního práva. Ve druhé kapitole je k nalezení krátký exkurz do dob římského práva a zároveň zamýšlení se nad možnou odpovědí na otázku „Existuje sportovní právo?“. Tato kapitola se rovněž zabývá definicí sportu a jeho právní úpravou (nejen) v České republice.

Třetí kapitola nese název *Řešení sporů ve fotbalovém prostředí*, z čehož je zřejmé, že se jedná o jádro diplomové práce. V této kapitole bude kladen velký důraz na hierarchii fotbalové sportovní organizace, protože řešení sporů v rámci fotbalu, a nejen toho, probíhá na vnitrostátní úrovni a pokud ta selže, tak je možné řešení sporů na evropské či dokonce mezinárodní úrovni. Zaměřila bych se však především na úroveň vnitrostátní, tedy na vnitřní strukturu FAČR. V této kapitole nelze opomenout rozhodčí řízení, které je důležitým aspektem alternativního řešení sporů ve fotbale.

Čtvrtá kapitola má opět mezinárodní přesah a navazuje na předchozí kapitolu. Pojednává o Mezinárodní sportovní arbitráži, anglicky Court of Arbitration for Sport, známá také pod zkratkou „CAS“. Jedná se tedy o řešení sporů v rámci sportovních organizací na mezinárodní úrovni. Kapitola je stejně jako předchozí kapitoly rozdělena do tematických podkapitol. Nalezneme zde exkurz do

historie CAS, podkapitoly pojednávající o vnitřním uspořádání a v neposlední řadě také část věnovanou zdrojům právní úpravy. Tato kapitola je završena analýzou konkrétního případu, kde dojde k aplikaci psané teorie do praxe.

Poslední pátá kapitola této práce nese název *Meze ingerence soudní moci*. Tato kapitola na rozdíl od předchozích částí diplomové práce pojednává o moci soudní a o tom, kdy je na místě se obrátit na nezávislý a nestranný soud v souvislosti se vzniklým sporem v rámci sportovní organizace. Obsahem této kapitoly je zároveň také analýza kladů a záporů řešení sporů interně v rámci sportovních spolků namísto řešení sporů podáním žaloby k obecnému soudu a domáháním se spravedlnosti u moci soudní.

Na závěr bych jen chtěla uvést, že se jedná o velice rozsáhlé téma a vzhledem k možnému rozsahu diplomové práce nebude možné pokrýt detailně veškerou problematiku. Mým cílem je tedy dané téma podat jako ucelený přehled a zmapování těch nejvíce podstatných oblastí.

Významnou část zdrojů, ze kterých při zpracování diplomové práce budu vycházet, tvoří odborná literatura. Dále se rovněž jedná o zákonnou úpravu, judikaturu českých soudů a mezinárodních soudů a v neposlední řadě také o stanovy spolků sportovních organizací, které upravují především jejich organizaci a procesní pravidla.

2 Vztah sportu a práva

2.1 Historický exkurz

Právo a sport jsou součástí lidského života už od pradávna. Jedno z prvních svědectví o sportovních hrách, které probíhaly vždy v době oslav, nalézáme v mezopotámské kultuře. O sportovním rázu „zápasů“ a dalších fyzických činností realizovaných v průběhu slavností lze však mluvit pouze stěží, neboť zde chybí prvek rovnosti účastníků a to z hlediska podmínek jako je výstroj a pravidla. Vycházíme z jednoho z chetitských rituálních nápisů z roku 1200 př. n. l., kde jsme se mohli dočíst, že obranyschopné mužstvo bylo rozděleno na dvě poloviny, kdy jedna skupina mužů měla zbraně z bronzu a druhá z rákosu. Tyto dvě skupiny spolu následně bojovaly. Jednalo se tedy pouze o pohybovou formu, která vyjadřovala předem stanovený děj, o jehož výsledku bylo již dopředu rozhodnuto.¹

Oproti tomu vztah sportu a práva, který byl na svou dobu poměrně dobře propracovaný, nacházíme v dobách římské éry. Objevují se zde totiž právní aspekty sportovce – jednotlivce. Římské právo také věnovalo velkou pozornost otázkám sportovních nehod, jejichž posuzování bylo svěřeno tzv. Aquiliovu zákonu. V případě však, pokud byl někdo zabit při hře jako byl pěstní souboj a jednalo se o veřejný zápas, neužilo se Aquiliova zákona, protože v rámci snahy o získání slávy nebylo možné požadovat škodu.² Zajímavý byl i princip financování „sportovních organizací“ v dobách římského impéria. Jednalo se o příjmy získané státními dotacemi a dále významnou roli sehrály také dary od bohatých mecenášů, které bychom mohli přirovnat dnešní terminologií ke sponzorům. Jedná se o systém, který je charakteristický i pro současné financování sportu.³ Životnost římského práva až do dnešních dní tak nelze zpochybnit. Nejde však o přebírání římské právní úpravy, ale o pochopení způsobu úvah a myšlení římských právníků.

2.2 Definice sportu

Vrátíme-li se z dob dávných do současné společnosti, tak o významu sportu snad již nelze polemizovat. Jedná se o fenomén 21. století. Všichni jsme vedeni k nějaké pohybové aktivitě již od útlého věku. Na českých základních školách je tělesná výchova povinným předmětem a to v rozsahu dvou až tří hodin týdně. Děti

¹ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. ISBN 80-7179-532-1. str. 61

² Tamtéž, str. 83, 84

³ Tamtéž, str. 82

se při tělocviku věnují základní gymnastické a atletické přípravě, plavou, hrají kolektivní sportovní hry, jako je fotbal, florbal, basketbal nebo volejbal.⁴ Každý z nás, ať už dobrovolně či nikoliv, jsme si tak ke sportu vytvořili vztah. Sport ve společnosti zaujímá významnou roli a to ne pouze jednu ale hned několik. Jedna z rolí je role ekonomická. Financování sportu je kapitola sama o sobě velice obsáhlá a komplikovaná. Dále se jedná o roli sociální a zdravotní, kdy sport nám pomáhá se udržovat v dobré fyzické kondici a zároveň nám dává možnost utužit společenské vztahy. V neposlední řadě bych zmínila také roli výchovnou. Sport, jako organizovaná soutěžní platforma, je nástrojem, jak se naučit disciplíny již od útlého věku a v případě kolektivních sportů slouží k pochopení kolektivní odpovědnosti.⁵

Sportovní činnost má samozřejmě mnoho podob, které jsou od sebe odděleny v závislosti na vztahu sportovce ke sportu. Formou, se kterou během svého života přijde do kontaktu většina z nás, je sport rekreační. Tato forma sportovní činnosti není vázána na žádný sportovní klub. Zpravidla se jedná o sport provozovaný bez jakýchkoliv pravidel. Pod rekreační formou je tedy možné si představit především fyzický pohyb v rámci sportovní činnosti, která je jinak provozována jako profesionální či výkonnostní sport. Sportovci v této kategorii však necítí potřebu své výkony poměřovat a vyhodnocovat. Dochází tak k absenci soutěžního prvku, který je jedním ze základních parametrů sportovní činnosti na vyšší úrovni.

V práci jsem již zmínila pojem výkonnostní a profesionální sport, což jsou další ze dvou možných forem vztahu sportovce ke sportu. Zde již soutěžní prvek nechybí. Sportovci jsou zde zpravidla sdruženi ve sportovních klubech, případně ve sportovních svazech či mezinárodních organizacích. Profesionální sport je tou nejvyšší možnou formou výkonu sportovní činnosti. Sportovec provozuje sportovní činnost jako své zaměstnání na základě smlouvy. Je to způsob jak získává prostředky ke své obživě. Může se jednat buď o model, který je podobný spíše postavení zaměstnance, kdy je za jeho sportovní činnost vyplácen měsíčními platbami, které by v postavení zaměstnance představovaly mzdu nebo v jiných

⁴ Povinný tělocvik je účinnou prevencí obezity dětí. *Novinky.cz* [online]. Praha: Seznam.cz, 2010 [cit. 2023-02-09]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zena-deti-povinny-telocvik-je-ucinnou-prevenci-obezity-deti-27483>

⁵ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4. str. 13

případech se pak jedná o model připomínající samostatné podnikání. Cílem sportovce je v tomto případě získat finanční prémii za vítězství či za umístění.⁶

Na první pohled se zdá, že sport a právo jsou dva autonomní celky, které toho nemohou mít mnoho společného. Opak je však pravdou. Už jen samotný pojem sport je možné nalézt v pramenech práva. Příkladem je zákon o podpoře sportu, konkrétně § 2 odst. 1 podle kterého „*sportem je každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně.*“⁷ Tato definice pouze potvrzuje vše výše uvedené - jedná se o pohybovou aktivitu, kterou je možné vykonávat v závislosti na sportovních klubech či nikoliv a která ve společnosti zaujímá nejednu roli. Zákonodárce při formulaci s největší pravděpodobností vycházel z čl. 2 písm. a) Evropské charty sportu⁸, kde je uvedeno, že „*sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které, ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních*“⁹.

Mimo právní předpisy se definicí sportu zabývala i česká teorie sportu. V. Fiala vnímal sport jako „*pohybovou hru, zábavu původně rekreačního charakteru, provozovanou na čerstvém vzduchu, nyní pohybovou činnost jednak za účelem rekreačně zdravotním a výchovným, jednak za účelem soutěžním, závodním.*“¹⁰ Poněkud zvláštní se v této definici zdá vymezení „na čerstvém vzduchu“, což bychom ale mohli propojit s jednou z rolí sportovní činnosti, kterou je právě role zdravotní. V dnešní době je však většina sportů provozována v halách ať už z důvodu většího pohodlí sportovců nebo pro jejich větší bezpečí. V. Fiala dále také pojem sport přenesl i na jiné než pohybové zábavné aktivity, jako např. šachy nebo rybaření. Dalším teoretikem, který sportovní činnost definoval poněkud odlišně, je J. Titl, pro kterého je sport „*forma tělesné výchovy, jejímiž specifickými rysy jsou*

⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 2

⁷ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, § 2 odst. 1

⁸ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 57

⁹ Evropská charta sportu. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2002 [cit. 2023-02-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

¹⁰ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. ISBN 80-7179-532-1. str. 31

*snaha po dosažení maximálního výkonu, specializace, soutěžení, závodění, trénink apod.*¹¹ Dle mého názoru, tato definice pojem sport vymezuje jako velice úzký okruh sportovních činností, kam je možné zařadit pouze sport profesionální a výkonnostní, nikoliv však rekreační, kde právě soutěžní prvek chybí. Oproti tomu M. Choutka naopak přichází s definicí velice širokou, kdy do sportu současně počítá „i činnost trenérů, rozhodčích, lékařů, funkcionářů a dalších pracovníků podílejících se na zajištění sportovní činnosti. Velmi významnou součástí sportu jsou diváci a patří sem také určité instituce, které organizují a řídí sportovní odvětví.“¹²

Z výše uvedeného, ať už se jedná o vymezení legislativní nebo teoretické, je zřejmé, že jednotná definice pojmu sport neexistuje. Jedná se zkrátka o pojem tak velice obsáhlý, že i přestože všichni víme co sport je, tak se zdá být nemožné, abychom dospěli k jednotné definici. V tomto případě je tak možné spatřit určitou spojitost mezi právem a sportem, jelikož stejně tak jako pojem sport, i pojem právo nelze jednoduše definovat.

2.3 Existuje sportovní právo?

Jak již bylo v práci zmíněno, sport patří k fenoménům dnešní doby, který v posledních desetiletích nabývá na stále větším významu a zahrnuje čím dál více oblastí. Jedná se o oblast společenského života, dále o stránku ekonomickou či o medializaci sportu. Je tedy přirozené, že úměrně tomu narůstá potřeba normativní regulace.¹³ Otázkou je, jestli ale lze vůbec hovořit o těchto normách jako o sportovním právu.

Stejně tak, jako tomu bylo u definice pojmu sport, tak je tomu i u otázky, zda existuje sportovní právo. Na tuto otázku bohužel nenacházíme jednotnou odpověď. Nikde není pevně dáno, jestli sportovní právo existuje nebo ne.

U názorů teoretiků, kteří skutečnost tohoto práva popírají se hovoří pouze o spojení „práva a sportu“. Jako matoucí se však zdá to, že i reprezentanti tohoto

¹¹ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. ISBN 80-7179-532-1. str. 31

¹² Tamtéž

¹³ PAULY, J. K základním otázkám tzv. sportovního práva. *Právnícké listy* [online]. 2018, 2(2), str. 8-14 [cit. 2023-02-10]. ISSN 2533-736X. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/31261/1/Pravnicke_listy_02_18-2_Pauly.pdf

názorového proudu, že sportovní právo není skutečné, uvedené slovní spojení užívají z důvodu praktičnosti.¹⁴

Zda lze hovořit o sportovním právu jako o samostatném právním odvětví je diskutabilní, protože vymezení jeho předmětu je velice komplikované, až by se dalo říct nereálné, a to z důvodu, že zasahuje do příliš mnoho odvětví. Přesto zde však máme zastánce toužícího po osamostatnění sportovního práva, kterým je U. Scherrer. Nejednoznačné stanovisko pak zaujímá např. J. Hora nebo S. Gardiner a mezi odpůrce pak řadíme J. Prusáka, P. Jolidona nebo dokonce samotného M. Králíka, autora mnoha publikací, věnujících se právě právu ve sportu.¹⁵

Negativní stanovisko zaujal také doc. JUDr. Jan Pauly, CSc., který ve svém článku vydaném pro univerzitní časopis *Právnícké listy* uvedl, že „v případě českého práva nelze hovořit o sportovním právu jako o samostatném právním odvětví.“¹⁶ V souvislosti s tímto výrokem, je na místě zmínit zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu (dále jen „zákon o podpoře sportu“), který je prakticky jediným právním předpisem, který můžeme považovat za sportovně-právní předpis. Podíváme-li se ale na ostatní právní odvětví jako je např. občanské právo, trestní právo, tak žádné z těchto odvětví nereguluje pouze jeden jediný právní předpis. Důležitou rolí pro jednotlivé právní odvětví je kodex, který je základním právním předpisem – například v případě občanského práva se jedná o zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). O komplexní právní úpravě sportovního práva však v České republice hovořit nelze.

Pokud bychom vyloučili sportovní právo jako samostatné právní odvětví, další možností, která se nám nabízí, je o sportovním právu hovořit jako o oblasti práva řešící právní úkoly související se sportem. Na toto pojetí lze navázat článkem, který v roce 1996 vydal Frank H. Easterbrook s názvem *Cyberspace and the Law of Horse*, přeloženo jako Kyberprostor a koňské právo. V článku jsou uvedeny případy, které v souvislosti s koňmi mohou nastat. Jedná se například o nešťastnou nehodu, kdy kůň kopne člověka, dále o udělování licence k prodeji koní, o regulaci koňských závodů či o veterinární inspekci koní. Podle slov autora označovat tuto sféru aktivit jako koňské právo je příliš omezené. Autor naopak zastává názor, že

¹⁴ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. ISBN 80-7179-532-1. str. 141

¹⁵ Tamtéž, str. 154

¹⁶ PAULY, J. K základním otázkám tzv. sportovního práva. *Právnícké listy* [online]. 2018, 2(2), str. 8-14 [cit. 2023-02-10]. ISSN 2533-736X. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/31261/1/Pravnicke_listy_02_18-2_Pauly.pdf

vhodným nástrojem k pochopení problematiky, týkající se aktivit spojovaných s koňmi, je výuka obecného práva. Zároveň je třeba zmínit, že platné právo řadu problémů neupravuje a je tak třeba vlastní regulace. Tuto jeho myšlenku je možné přenést právě i na sport, kdy náplní tzv. sportovního práva je hledání vztahu obecného platného práva a sportovní regulace.

Sportovní právo, jakožto jedna z oblastí práva, nemůže existovat v izolaci. Jeho právní regulace musí nutně vycházet z existujících právních odvětví. Sport je právem regulován v mnoha jeho oblastech a je úkolem právníka v oboru správního práva, aby byl erudován i v mimoprávních odvětvích.¹⁷

Hlavní roli při formování koncepce sportovního práva hrají rozhodnutí soudního dvora EU, kterých v současné době najdeme v Evropě nespočet. Hlavní rolí soudního dvora EU je zajištění jednotného výkladu evropského práva všech členských států.¹⁸ V případě, že vnitrostátní soud jednoho z členských států má pochybnosti o výkladu práva EU, může Soudnímu dvoru EU položit předběžnou otázku.

Jedním z nejznámějších rozhodnutí je rozhodnutí z roku 1995, které je známé především pro ustálení spojení „*Bosmanovo pravidlo*“.¹⁹ Toto rozhodnutí jsem si vybrala jako příklad především proto, že se jedná o velice podstatné rozhodnutí pro fotbalové prostředí, na jehož základě je fotbalistům v EU umožněno po konci smlouvy odejít zadarmo do jiného fotbalového týmu. Právě fotbal a řešení sporů vzniklých v tomto prostředí je motivem této práce.

Šlo o sport mezi belgickým fotbalistou jménem Jean-Marc Bosman, kterému v domácím klubu RC Liège končila smlouva. Klub mu sice nabídl novou smlouvu, avšak ta mu garantovala pouze čtvrtinu původního platu. Bosman, vzhledem k nevýhodným podmínkám, nabídku odmítl. Hráč se následně dohodl na působení ve francouzském klubu US Dunkerque II. Jednalo se o klub z jiného členského státu EU. V této době však bylo v Evropě běžné, že fotbalové kluby v případě, že měly zájem získat hráče, musely platit jisté finanční částky. Na

¹⁷ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 21

¹⁸ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 11

¹⁹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 22, 23

základě uvedených skutečností došlo k dohodě mezi RC Liége a US Dunkerque II. o obsahu smlouvy o transferu hráče. Jednou z podmínek bylo, že US Dunkerque II. vyplatí RC Liége za Bosmana ujednané odstupné. Bosmanův původní klub ale následně od dohody ustoupil, protože začal pochybovat, že by hráčův nový tým byl schopen dostát svého finančního závazku v podobě úhrady odstupného. Předjednaná dohoda mezi RC Liége a US Dunkerque II tak nevstoupila v platnost. RC Liége hráče následně podle transferových pravidel suspendoval a on následně nemohl hrát po celou sezonu. Hráč se však tímto jednáním cítil poškozen a snažil se svého práva dovolat u obecného soudu žalobou proti fotbalovým orgánům. Bosman ve své žalobě odkazoval na ustanovení o volném pohybu osob Smlouvy o fungování EU (v té době se ještě jednalo o Smlouvu o ES). Vnitrostátní soud byl tak nucen se obrátit na soudní dvůr EU, který dal Bosmanovi za pravdu – transferová pravidla byla opravdu překážkou volného pohybu osob. Zároveň jde o překážku, která narušuje pracovní činnost hráče, kterému není umožněno nastoupit do žádného ze soutěžních zápasů. Je tak podstatně snížena jeho šance obstat v zaměstnání. Žalobce z toho tak vyšel jako vítěz, vzhledem k tomu, že předběžná otázka byla zodpovězena v jeho prospěch.²⁰ V návaznosti na toto rozhodnutí by tak fotbaloví hráči v EU měli být považováni za zaměstnance, kterým po vypršení smlouvy nesmí být bráněno v tom, aby klub opustili a našli si angažmá v jiném klubu a to bez nutnosti kompenzace původnímu klubu. V praxi to funguje tak, že přestupy hráčů a poplatky za přestupy je nutné vyřešit vždy v předstihu, než dojde k vypršení dané smlouvy s hráčem.²¹

Rozsudek Soudního dvora EU byl zároveň důležitým z důvodu, že uznal sport jako odlišný od běžných obchodních odvětví. Ne však ale do té míry, aby sportu udělil úplnou autonomii nedotknutelnosti před evropským právem. Fotbal a obecně celý sport má specifický charakter.²²

Pokud bych měla odpovědět na otázku, zda sportovní právo existuje, moje odpověď by zněla, že je to pouze otázkou času, než sportovní právo bude v pozici samostatného a plně uznávaného právního odvětví. Můj názor vychází ze

²⁰ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 15. prosince 1995, *Union royale belge des sociétés de football association ASBL v. Jean-Marc Bosman, Royal club liégeois SA v. Jean-Marc Bosman and others and Union des associations européennes de football (UEFA) v. Jean-Marc Bosman*, C-415/93

²¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 12

²² KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 25

skutečnosti, že obliba sportu neustále stoupá a ze sportu se stává celosvětový fenomén. V souvislosti se sportem je třeba vzít v potaz také to, jaké obrovské množství finančních prostředků se kolem sportu točí a jestli by nebylo na místě právní úpravě věnovat více pozornosti. Oblast financování sportu není jedinou oblastí, kde by bylo na místě požadovat speciální úpravu. Stejně tak by tomu mělo být např. v případě právní odpovědnosti sportovců za újmu na zdraví. Vzhledem k tomu, že současný tuzemský právní řád nemá speciální právní úpravu pro případ způsobení újmy na zdraví při výkonu sportovní činnosti, užívá se občanský zákoník, konkrétně ustanovení § 2900 pojednávající o prevenční povinnosti, jejíž dodržení je základem pro odpovědnost sportovců při výkonu jejich sportovní činnosti.²³ V případě není-li tato povinnost splněna, tak je možné porušení pravidel sankcionovat a to i přes to, že nemají povahu právních norem.²⁴ Financování sportu a právní odpovědnost sportovců jsou pouze dva důvody z mnoha, proč považují budoucí existenci sportovního práva za potřebnou.

Jak jsem uvedla na začátku své úvahy, vznik sportovního práva jako samostatného právního odvětví je dle mého názoru otázkou času. O jeho důležitosti svědčí i fakt, že předmět „Právo a sport“ se vyučuje na nejedné z tuzemských právnických fakult.

2.4 Zákon o podpoře sportu

Pro sport je typické, že je provozován podle předem daných pravidel a zvyklostí. Jedná se o závazná pravidla chování *sui generis*, která upravují vztahy sportovců a výkon jejich sportovní činnosti.²⁵

Vedle těchto závazných pravidel chování nám sportovní právo upravují právní předpisy. V Evropě rozlišujeme státy, ve kterých je sport doménou sféry soukromoprávní. Rozsah právních předpisů v těchto státech je zpravidla velice sporný. Oproti tomu pak máme model, kde je právě stát tím, kdo přebírá roli garanta sportovní činnosti, jakožto veřejnoprávní subjekt. V tomto případě je naopak rozsah právních předpisů komplexnější a zpravidla obsahuje i speciální zákon o sportu.

²³ Prevenční povinnost podle zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník zakotvuje povinnost subjektů počínat si tak, aby při jejich konání nedocházelo k bezdůvodným újmám na zdraví.

²⁴ ĎURANOVÁ, Petra. Odpovědnost sportovců za újmu na zdraví. *Epravo.cz* [online]. Praha: BRODEC & PARTNERS, 2017 [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/odpovednost-sportovcu-za-ujmu-na-zdravi-106697.html>

²⁵ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 37

Mezi země, které přijaly speciální zákon o sportu řadíme Maďarsko nebo Španělsko.

Na základě výše uvedeného rozlišujeme mezi přístupem intervenčním a liberálním. Pokud stát přebírá odpovědnost za organizaci, podporu a rozvoj sportu, avšak určitou míru autonomie ponechává sportovním organizacím, hovoříme o intervenčním přístupu. Naopak liberálním přístupem se vyznačují ty státy, kde právní normy upravující sport neexistují a sportovní činnost se tak řídí právními předpisy, které upravují obdobné oblasti. Jedná se o země, ve kterých je sport a jeho organizace doménou nevládních, soukromoprávních subjektů.²⁶ Českou republiku řadíme mezi státy s tzv. liberálním přístupem práva ke sportu.²⁷ Hlavním článkem, který provádí sportovní politiku na celostátní úrovni, je zde Český olympijský výbor. Organizace soutěží je pak zajišťována sportovními federacemi.²⁸

V českém právu je sport regulován v rámci právního řádu, jehož nejvyšší úrovní je ústavní pořádek. Ten se ale o pojmu sport nezmiňuje. Ve vztahu ke sportovním aktivitám je však podstatným ústavním dokumentem Listina základních práv a svobod, zejména část upravující hospodářská, sociální a kulturní práva, kde nalezneme principy, jenž je možné uplatnit i ve sportu.²⁹ Jedná se například o práva zaměstnanců na spravedlivou odměnu za práci nebo o právo na uspokojivé pracovní podmínky.³⁰ Postavení sportovce se totiž může v některých případech blížit postavení zaměstnance³¹. Se sportovní činností dále také souvisí právo se svobodně shromažďovat či sdružovat.

Další úrovní jsou zákonné a podzákonné právní předpisy. Jak jsem již mnohokrát v práci zmínila, česká právní úprava, která by se zabývala problematikou sportu je nedostatečná. V českém právu je upravena pouze role jednotlivých sportovních organizací. Co se však týče oblasti soutěžního, smluvního a dopingového práva ve sportu, jsou tyto oblasti stále mimo zájem českých

²⁶ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 55

²⁷ Tamtéž, str. 56

²⁸ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4. str. 3

²⁹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 12

³⁰ Usnesení č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

³¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 2

zákonodárců.³² Právě tato skutečnost má za následek to, že v rozvoji českého sportovního práva jsme značně pozadu. Již řadu let je sice „ve hře“ přijetí nového zákona, který by nesl označení *zákon o sportu*, zda ale někdy bude tento zákon přijat je však nejisté.³³

Postavení sportu je v českém právu momentálně zakotveno zákonem o podpoře sportu. Jedná se o jediný právní předpis, který bychom mohli označit jako speciální sportovně právní předpis. Zákon je velkým milníkem, co se týče sportovního práva, protože otázka sportu po pádu komunistického režimu (1989) nebyla více jak deset let upravena. Předpisy které zákonu předcházely, byly totiž zrušeny pro jejich svázanost s komunistickým myšlením.³⁴

Zákon je členěn pouze do osmi paragrafů. Hned v první ustanovení tohoto zákona je sport označen jako veřejně prospěšná činnost, čímž zákonodárce zdůraznil pozitivní úlohu sportu ve společnosti. Definice sportu je pak vymezena v § 2, stejně tak jako další ze základních pojmů vztahujících se k problematice sportu. Jak jsem již uvedla výše, zákonodárce definici sportu téměř doslova převzal z Evropské charty sportu. Z dalších ustanovení zákona pak vyplývá, že hlavní prioritou v oblasti sportu by měla podpora sportování dětí a mládeže, stejně tak jako podpora sportovních reprezentantů na soutěžích. Zákon se v neposlední řadě věnuje také orgánům státní správy, kterými jsou jednotlivá ministerstva a orgánům v rámci samostatné působnosti, jejichž úkolem je rozvoj sportu a sportovních talentů, případně podpora významných sportovních akcí.³⁵

Nejdůležitějšími kompetencemi je nadáno Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jehož úkolem je vypracování koncepce státní politiky ve sportu a následně, po schválení vládou, dohlíží na uskutečňování tohoto plánu. Rovněž má pravomoc poskytovat finanční podporu ze státního rozpočtu a následně provést kontrolu oprávněnosti použití dotace ze strany příjemců. V souvislosti s tím

³² JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4. str. 4

³³ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 13

³⁴ Jednalo se např. o zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy.

³⁵ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vede i rejstřík sportovních organizací, které žádají stát o finanční podporu.³⁶

Jak je již zmíněno výše, zákon o podpoře sportu je jediným právním předpisem, který bychom mohli označit za speciální sportovně právní předpis. Jde však o předpis naprosto nedostačující. Zákon se totiž zabývá pouze veřejným sportovním právem a pro sportovní právo soukromé je tak zcela bezvýznamný.³⁷ V zákonné úpravě například absentuje velice zásadní právní úprava soukromoprávní odpovědnosti za škodu způsobenou v rámci výkonu sportovní činnosti. V tomto případě nám tak nezbývá nic jiného, než se řídit obecnými zákony jako je občanský zákoník.

³⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 14

³⁷ RŮŽIČKA, Hynek. *Právní postavení profesionálních sportovců a profesionální sportovní smlouvy*. V Praze: C.H. Beck, 2022. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-895-5.

3 Řešení sporů ve fotbalovém prostředí

3.1 Sportovní organizace

Sportovní kluby, sportovní svazy nebo například unii sportu je možné souhrnně označit jako sportovní organizace. Vzhledem k absenci speciální právní úpravy, která by se takových to organizací týkala, je stěžejním zákonem pro jejich založení, fungování a zánik již mnohokrát zmiňovaný občanský zákoník.

Klíčové je jeho ustanovení § 214 a násl. pojednávající o spolcích, což je právní formou většiny sportovních organizací. V České republice spolky můžeme dělit do dvou kategorií. Na ty, které se zaměřují na jednotlivá sportovní odvětví jako je například FAČR či Svaz biatlonu nebo se naopak jedná o spolky, které zastřešují všechny sporty. Typickým příkladem takového spolku je Česká unie sportu.³⁸ Dále bychom mohli hovořit ještě o jaké si třetí kategorii, kam bychom mohli zařadit Český olympijský výbor, jehož úkolem je hájit zájmy českého sportu a to na mezinárodní úrovni. Na základě Mezinárodního olympijského výboru jde o jediný subjekt, který je oprávněn řídit olympijské hnutí v České republice.³⁹ Olympijské hnutí je specifický institucionální subsystém, ve kterém ale vztah podřízenosti a nadřízenosti neexistuje. Český olympijský výbor nemůže sportovním svazům nic nařizovat s stejně tak tomu je i opačně.⁴⁰

Sportovní organizace jsou uspořádány v tzv. pyramidové struktuře. Základem pyramidy jsou jednotlivé sportovní kluby a svazy, které jsou kolébkou pro nové sportovní talenty. Dále následuje úroveň regionální, kterou představují národní federace, do kterých se jednotlivé kluby a svazy v rámci sportovního odvětví za účelem regulace sdružují. Třetí úroveň je úroveň mezinárodní, která představuje vrchol pyramidy. Jedná se o sdružení národních federací do federací mezinárodních jejichž úkolem je reprezentovat sportovní odvětví, které zastupují.⁴¹

³⁸ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 47

³⁹ Tamtéž, str. 112

⁴⁰ ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2008. ISBN 978-80-7380-147-2. str. 14

⁴¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 47

S tím zároveň souvisí i vázanost pravidly.⁴² Pravidla, kterými se řídí mezinárodní federace, jsou závazná i pro sportovní kluby na regionální úrovni.⁴³

Pyramidovou strukturu je možné si názorně předvést na organizaci fotbalového sektoru. Jednotlivé fotbalové kluby v rámci českého prostředí spadají pod národní asociaci, která je ve státě zpravidla pouze jedna.⁴⁴ V České republice se jedná o FAČR. Tyto národní asociace jednotlivých států jsou následně sdružené v Mezinárodní fotbalové federaci, kterou označujeme zkratkou FIFA. Její sídlo se nachází ve Švýcarsku a je zřízena za účelem organizace fotbalu na mezinárodní úrovni. V rámci pyramidové struktury fotbalového sektoru je FIFA však ještě rozdělena do pěti konfederací podle jednotlivých kontinentů. V případě Evropy se jedná o Evropskou fotbalovou unii, pro kterou užíváme zkratku UEFA. Sídlo má rovněž ve Švýcarsku.⁴⁵ Této problematice je v rámci diplomové práce věnována podkapitola *Struktura fotbalového sektoru*.

3.2 Spolek

Jak již bylo řečeno, nejčastější formou sportovního klubu je forma spolku, případně se může jednat také o obchodní korporaci, jako je například společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost. Dále není vyloučena ani forma družstva. Vzhledem však k tomu, že spolek je formou nejvíce užívanou, tak je následný výklad věnován právě této formě.

Spolek musí založit alespoň tři osoby za účelem naplnění společného zájmu, který sdílejí. Odpověď na otázku proč se jedná zrovna o tři osoby nalezneme ve starém Římě v zásadě, že „tři tvoří spolek“.⁴⁶ Pravidlo založení spolku třemi osobami má ale i praktický význam, který souvisí s požadavkem „naplnění společného zájmu“, což logicky vylučuje možnost, aby spolek založila jedna osoba. Další podmínkou při založení spolku je, aby název obsahoval označení, že se jedná o spolek, nebo alespoň zkratku „z.s.“ označující zapsaný spolek.⁴⁷

⁴² Například v případě uzavírání smluv mezi klubem a sportovcem, jejímž předmětem bude soutěž organizovaná mezinárodní sportovní federací, je potřeba, aby celý proces byl v souladu nejenom s vnitrostátními předpisy a soukromoprávními předpisy národních federací, ale smluvní strany jsou vázány i pravidly mezinárodních federací.

⁴³ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4. str. 40

⁴⁴ Výjimku tvoří například Anglie, Wales nebo Skotsko.

⁴⁵ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2. str. 43

⁴⁶ Tres faciunt collegium (lat.)

⁴⁷ RONOVSÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 33

Jak vznik spolku tak i vznik korporace je vždy datován ke dni zápisu do veřejného rejstříku. Od vzniku je poté třeba odlišit založení spolku, které probíhá usnesením ustavující schůze zakladatelů, kteří následně podávají návrh na zápis spolku do veřejného rejstříku. K návrhu na zápis jsou zakladatelé povinni přiložit také stanovy, které jsou nezbytnou součástí návrhu. Na rozdíl od obchodní korporace stanovy spolku není nutné sepsat formou notářského zápisu.⁴⁸

Ve stanovách je vymezena činnost spolku, orgány spolku a jejich kompetence, způsob rozhodování nebo například práva a povinnosti členů. V případě sportovního klubu stanovy plní důležitou roli ve smyslu, že určují základní organizační strukturu a pravidla řízení klubu, což je velice důležité především u spolků s větším počtem členů. V jejich mezích jsou vydávány také interní normy jako je například organizační řád klubu. Tyto interní normativní akty, tvoří jakýsi paraprávní systém a disponují normativním charakterem. Jsou sice závazné, avšak pouze pro toho, kde je členem spolku. Jednotlivé akty ale nelze považovat za prameny práva.⁴⁹ U statusových otázek, jako je vznik nebo zánik spolku, je potřeba mít na paměti, že se jedná o kogentní ustanovení občanského zákoníku, které není možné si ve stanovách ujednat rozdílně.⁵⁰

V případě, pokud by došlo k porušení stanov, následovalo by disciplinární řízení. V případě porušení pravidel hovoříme o disciplinární odpovědnosti, což znamená, že se jedná o specifické provinění, kterého se může dopustit pouze klub, který je členem organizace. Důvodem je, že v disciplinárním řízení jsou rozhodnutí vydávána orgány daného svazu nebo federace, která jsou pro klub závazná. Rozhodnutí musí být v souladu jak se stanovami daného klubu, tak s právními předpisy. V případě, že by se sportovní klub stal účastníkem disciplinárního řízení tak se postupuje podle pravidel stanovených příslušným Disciplinárním řádem. Stejně tak jako v řízení před soudem, má účastník právo se hájit se sám, případně se nechat zastoupit advokátem. Dále také může navrhopvat důkazy k prokázání tvrzených skutečností, účastnit se procesních úkonů, případně podat opravný prostředek. V případě, že by se klub rozhodnutím cítil být neprávem omezen na

⁴⁸ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 52

⁴⁹ GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 8. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 9788073808389. str. 84

⁵⁰ RONOVSÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 89

svých právech, může se svého práva dovolat u obecného soudu podáním žaloby na určení neplatnosti rozhodnutí.⁵¹

Pro danou problematiku jsem si opět vybrala příklad z fotbalového prostředí, konkrétně se jedná o situaci, kdy jeden z hráčů fotbalového mužstva odehraje zápas, aniž by byl v daném sportovním oddíle registrován. Za takového jednání není však sankcionován pouze hráč, ale právě i samotný oddíl.⁵² Již jsem zmínila, že v mezích stanov jsou mimo jiné vydávány i interní pravidla pro daný klub. V případě fotbalového klubu je takovými interními pravidly Soutěžní řád FAČR. Zmocnění orgánů k vydání takového interního předpisu nalezneme v čl. 6 odst. 2 písm. c) Stanov FAČR, kde je dále mimo Soutěžního řádu zmíněn i Disciplinární řád, Řád trenérů, Řád rozhodčích a delegátu atd.⁵³ Soutěžní řád v § 36 stanovuje práva a povinnosti hráčů. Jedním z významných a velice důležitých pravidel je právě povinnost hráčů nastupovat v utkáních pouze za svůj členský klub ve kterém jsou registrováni.⁵⁴ Soutěžní řád v tomto ustanovení zároveň odkazuje na další z interních předpisů, kterým je Přestupní řád.⁵⁵ V případě porušení stanovené povinnosti registrace je hráči pozastavena herní činnost na tři měsíce. Stejná sankce je uložena i funkcionářům klubu, jelikož to byli právě oni, kdo hráči povolili odehrát utkání. Sankci se však nevyhne ani oddíl samotný.⁵⁶

Orgány spolku však nemusí vydávat pouze rozhodnutí týkající se disciplinárního provinění. Do jejich působnosti spadá celá řada otázek. Typickým příkladem jsou otázky ekonomického charakteru, jako například přerozdělování dotačních prostředků.⁵⁷

V rámci sportovních organizací hovoříme tedy o pravomoci normotvorné, kvazisoudní i exekutivní. Je ale třeba zmínit, že orgány které rozhodují jsou oprávněny svoji „moc“ vykonávat pouze vůči své členské základně. Dalo by se hovořit o jakém si spolkovém procesním právu, jehož cílem je, aby si spolky řešily

⁵¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 53

⁵² KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 124

⁵³ Stanovy FAČR, FAČR | FOTBAL.CZ [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>

⁵⁴ Soutěžní řád FAČR. § 36 odst. 2. FAČR | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/321>

⁵⁵ Disciplinární řád FAČR. FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/317>

⁵⁶ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 124

⁵⁷ Tamtéž, str. 123

své záležitosti interně prostřednictvím vlastních orgánů a aby případné kauzy „nevynášely“ mimo svojí organizaci.⁵⁸

Pokud tedy vstupujeme do spolku a chceme se stát jeho členem, je třeba si uvědomit, že se vstupem akceptujeme i jeho interní pravidla, která určují práva a povinnosti jednotlivých členů. Toto platí i v případě změny stanov. Tím mám na mysli, že v momentě kdy dojde k jejich změně a pro člena spolku je z tohoto důvodu další setrvání nepřijatelné, má možnost z klubu vystoupit. Pokud tak však neučiní, tak platí, že nová pravidla se pro něj stala závaznými. Toto pravidlo se sice nezdá nijak zvlášť komplikované, ale je otázkou, jak vyřešit situaci, pokud se bude jednat o spolek, který má stovky tisíc členů. Takovým to spolkem je například FAČR, který eviduje více než 330 tisíc členů.⁵⁹ Dožadovat se tak odpovědi zda všichni souhlasí se změnou stanov je nemožné. V takových to případech se využívá nepřímého hlasovacího práva valné hromady, která se skládá z delegovaných zástupců a jedná se o valnou hromadu okresní, krajskou i celorepublikovou. Je třeba však pamatovat na to, že ani tento systém nezbavuje člena spolku možnosti kdykoliv z asociace vystoupit.⁶⁰ O obsahu stanov, stejně tak jako o jejich změně rozhoduje nejvyšší vrcholný orgán, který je v praxi nazýván různě, například členská schůze, valná hromada nebo shromáždění delegátů.⁶¹ Nejvyšší orgán je rovněž odpovědný za hospodaření klubu, případně rozhoduje i o jeho zrušení či přeměně.

Důležitým spolkovým orgánem je také statutární orgán, jehož úkolem je mimo jiné svolávání nejvyššího orgánu, který se schází v pravidelných intervalech stanovených stanovami. Statutárním orgánem může být představenstvo, výkonný výbor, prezidium atd. Jeho hlavní rolí je zastupovat klub na venek, nejčastěji vůči úřadům veřejné správy. Zpravidla mu bývá také svěřena pravomoc ustanovovat výbory, komise nebo rady.

Vedle nejvyššího orgánu a statutárního orgánu může být zřízena i rozhodčí komise, jejíž zřízení představuje větší míru autonomie.⁶² Rozhodčí komise má

⁵⁸ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 122

⁵⁹ Rekordní členská základna a transparentní účet FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2017 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/rekordni-clenska-zakladna-a-transparentni-ucet-facr/a6622>

⁶⁰ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5. str. 122

⁶¹ TELEČEK, Ivo. *Spolkové právo*. Praha: C.H. Beck, 1998. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 80-7179-194-6. str. 144

⁶² MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 55

podle § 265 a násl. občanského zákoníku za úkol rozhodovat sporné záležitosti, které náležejí do spolkové samosprávy. Její zřízení je však třeba důkladně zvážit, protože tím dojde k omezení možnosti dovolávat se svého práva u nestranného soudu. Zároveň je poněkud obtížný i výběr členů tohoto orgánu, především kvůli vysokým nárokům zejména z hlediska odborné kvalifikace.⁶³ Stanovy pak můžou zřídit ještě další orgány jako jsou trenérské komise, disciplinární komise, hospodářské výbory atd.⁶⁴

Nejvyššímu orgánu a statutárnímu orgánu jsem si však dovolila věnovat větší pozornost, protože se jedná o obligatorní orgány spolku které jsou vymezeny v § 243 občanského zákoníku. Toto ustanovení nám zároveň také upravuje možnost si nejvyšší orgán označit dle svého uvážení. Je zde však stanovena podmínka, že název nesmí působit klamavě. Občanský zákoník ale nevyklučuje možnost pojmenovat nejvyšší orgán stejně jako statutární orgán. V tomto případě bychom se pak mohli setkat se situací, že spolek bude mít orgán pouze jeden, kterým bude statutární orgán a to i přes to, že občanský zákoník uvádí obligatorní orgány dva.⁶⁵ V případě svazů sdružujících sportovní kluby jsou pak zpravidla vždy zřizovány již zmiňované rozhodčí komise a disciplinární komise, případně sportovně-technické komise nebo trenérsko-metodické komise.⁶⁶

Na závěr této podkapitoly si dovolím ještě zmínit, že členství ve spolku je důležitou podmínkou také v případě účasti klubu na soutěžích. Aby se totiž sportovní klub mohl účastnit celostátních případně i mezinárodních soutěží, je potřeba, aby byl členem sportovního svazu, který má přinejmenším regionální působnost. Vzhledem k tomu, že právní formou svazu (případně federace) je zpravidla spolek, tak členství vzniká na základě žádosti sportovního klubu registrací. O registraci rozhoduje příslušný orgán svazu sportu, který daný klub vykonává. Na základě registrace je pak možná účast klubu na soutěžích stejně tak jako jejich pořádání.⁶⁷

⁶³ SEDLÁČEK, Dušan a Adam FORST. Rozhodčí komise spolku. *Epravo.cz* [online]. Praha: HAVEL & PARTNERS, 2018 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/rozhodci-komise-spolku-107682.html>

⁶⁴ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 55

⁶⁵ § 247 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁶⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 55

⁶⁷ Tamtéž, str. 53

3.3 Fotbal a jeho organizace

Fotbal patří mezi nejoblíbenější kolektivní sporty. Jedním z důvodů je jeho dostupnost. V porovnání například s hokejem, počáteční investice do fotbalu není vysoká. Tuto skutečnost dokazuje i fakt, že jde o sport, který se hraje i v těch nejchudších oblastech. Fotbal je zároveň prostředek, díky kterému se hráči učí disciplíně, soudržnosti nebo spolupráci. Zároveň jde také o dobrou prevenci výskytu sociálně patologických jevů. Tak jako v případě ostatních sportů, mohou hráči fotbal hrát na amatérské nebo profesionální úrovni a právě kolem té úrovně profesionální se vyskytuje velké množství finančních prostředků. Zpravidla každý rok se překonávají rekordy v částkách, které jsou kluby ochotny zaplatit za přestupy hráčů a následně za jejich platové ohodnocení. V roce 2022 byl jedním z nejvíce mediálně atraktivních přestupů přestup Cristiana Ronalda do saúdskoarabského klubu Al-Nassr FC, kde by si měl ročně vydělat 200 milionů eur, tedy přes 4,8 miliardy za rok.⁶⁸ Fotbal je významný také z hlediska sledovanosti. Jedná se totiž o nejsledovanější sport na světě.⁶⁹ Se sledovaností opět souvisí stránka ekonomická v podobě prodeje vysílacích práv, které se u těch nejvíce divácky atraktivních zápasů prodávají až za desítky milionů korun. Fotbal je dále taky významný z hlediska sportovního práva. Jedná se totiž o typický příklad organizačního uspořádání sportovní disciplíny, o kterém je pojednáno v předchozí podkapitole *Sportovní organizace* v souvislosti s pyramidovou strukturou fotbalového sektoru. Jednotlivé fotbalové kluby se sdružují do národních federací, následně do mezinárodních sportovních asociací a do federací podle jednotlivých kontinentů. V rámci těchto struktur je velice rozvinut i systém vnitřních pravidel, které regulují podmínky uzavírání smluv s hráči, organizace turnajů atd. Vzhledem však k tematickému zaměření této práce budu největší pozornost věnovat systému řešení sporů, který je v případě organizačního uspořádání fotbalu vypracován velice efektivně.⁷⁰

Důvodem, proč se zrovna fotbal vyznačuje největší propracovaností pravidel s rozvinutou strukturou je mimo jiné ten, že FAČR má více jak 330 tisíc

⁶⁸ Ronaldo jako hráč Al-Nassru: Moje práce v Evropě je hotová, tady mě lidé milují. *IDNES.cz* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/zahranici/cristiano-ronaldo-an-nasr-prestup-uvitani-ceremonial.A230103_152656_fot_zahranici_min

⁶⁹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 87

⁷⁰ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2. str. 43

členů a jedná se tak o spolek s nejpočetnější členskou základnou v České republice.⁷¹ Vzhledem k tomu je tedy velice důležité, aby zrovna tato sportovní disciplína byla náležitě upravena.

Vzhledem k pyramidové struktuře sportovních organizací, dělíme systém organizace fotbalu a fotbalových soutěží na dvě úrovně a to na úroveň národní a mezinárodní. V případě národní úrovně se jedná o již zmiňovaný spolek s největší členskou základnou v České republice, kterým je FAČR. Oproti tomu na vyšší úrovni působí mezinárodní organizace FIFA. Vedle národních a mezinárodních fotbalových organizací máme ještě organizaci, která v sobě sdružuje evropské fotbalové asociace a touto organizací je UEFA. Tyto jednotlivé organizace jsou jádrem této podkapitoly, proto nyní bude následovat jejich popis, který bude začínat základní stavební jednotkou celé „pyramidy“, kterou je FAČR.

3.3.1 FAČR

Základem organizace ve fotbale jsou fotbalové kluby. Díky nim je všem dána možnost se zapojit do amatérského fotbalu na místní úrovni. Kluby se na regionální úrovni sdružují do okresních a krajských fotbalových svazů. Veškeré tyto svazy poté zaštiťuje spolek s největší členskou základnou u nás, kterým je právě FAČR sídlící v Praze. Organizační struktura tohoto spolku je zakotvena ve stanovách⁷², které jsou jeho základním legislativním dokumentem.⁷³

Nejvyšším orgánem FAČR je valná hromada, kterou tvoří ustanovení delegáti zastupující jednotlivé fotbalové kluby a svazy.⁷⁴ Na valné hromadě má každý z delegátů jeden hlas. Dalšími orgány asociace pak je Výkonný výbor, který je statutárním orgánem. Má dvanáct členů. Jedná se o předsedu Výkonného výboru, dva místopředsedy, a devět dalších členů. Jejich funkční období je čtyřleté a zasedá zpravidla jednou za měsíc. Výkonný výbor řídí celý chod fotbalové asociace. Je to právě Výkonný výbor, který zpravidla jednou za kalendářní rok svolává řádnou Valnou hromadu. Dalšími volenými orgány FAČR je Revizní a kontrolní komise a dále Komise odvolací. Jedná se o orgány, které zasedají podle potřeby. Revizní a

⁷¹ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4. str. 42

⁷² Stanovy FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>

⁷³ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 92

⁷⁴ V případě delegátů vyslaných kluby se jedná o členy statutárních orgánů. V případě okresních a krajských fotbalových svazů jsou vysílání jejich předsedové.

kontrolní komise provádí dohled nad hospodařením asociace a nad plněním usnesení přijatých Valnou hromadou. Odvolací komise funguje jako orgán druhého stupně proti rozhodnutí dalších orgánů asociace jako je například Etická komise nebo je také přezkumným orgánem ve věcech, které se týkají členství v asociaci. Pokud bych to měla shrnout tak Výkonný výbor komise ustavuje, aby se zabývaly jednotlivými problematikami ve fotbalovém prostředí.

Mimo těchto zmíněných orgánů FAČR vytváří také Sbor rozhodců, kteří jsou oprávněni rozhodovat spory mezi členy asociace.⁷⁵ Tato problematika je podrobněji rozebrána v následující podkapitole *Řešení sporů v rámci FAČR*.

Kromě výše uvedeného, mezi činnosti FAČR spadá také pořádání národních fotbalových soutěží. Každý rok je pořádán pohár, který je označován jako MOL Cup. Na celostátní úrovni se hraje také první a druhá liga, což jsou profesionální soutěže. Existuje však i celá řada nižších soutěží na amatérské úrovni. Jedná o regionální soutěže.⁷⁶

3.3.2 UEFA

Unie evropských fotbalových asociací, zkráceně UEFA je jednou z šesti kontinentálních organizací spadající pod mezinárodní federaci, kterou je FIFA. Jedná se o největší fotbalový orgán evropského fotbalu. Sídlo organizace se nachází ve Švýcarsku, obdobně jako řada ostatních asociací, konkrétně se jedná o město Nyon.⁷⁷ Organizace přijímá za své členy země ležící v Evropě, které byly uznány za nezávislé státy Organizací spojených národů. UEFA má momentálně padesát pět členů, Právní úprava členství je k nalezení v čl. 5 a čl. 6 Stanov UEFA, kde je zakotvena výjimka, že je možné přistoupit i k přijetí státu, který se geograficky nenachází (ne po celé jeho ploše) na evropském kontinentu. Jedná se například o Izrael, Rusko či Turecko.⁷⁸

Nejvyšším orgánem této organizace je kongres UEFA. V kongresu má každá členská země svého zástupce. Stejně tak jako v případě nejvyššího orgánu u FAČR, kde jím je valná hromada, má každý ze zástupců v případě hlasování jeden

⁷⁵ Stanovy FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>

⁷⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 92

⁷⁷ *International and European Sports law*. 1. Bratislava: Tomáš Gábriš, 2015. ISBN 978-80-972080-2-8. str. 99

⁷⁸ UEFA Statutes. *UEFA.com* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://documents.uefa.com/v/u/OsXI2S7PUiUKy7gCop4Q5w>

hlas. Kongres se schází jednou za rok, ale je možné, v případě, že tak rozhodne výkonný výbor, svolat mimořádnou schůzi. Ta může být dále svolána i na základě návrhu, který podepíše jedna pětina všech členů. Hlavním úkolem kongresu je volba členů do orgánu UEFA, schvalování finančních záležitostí, schvalování výroční zprávy nebo například posouzení členských přihlášek nebo vyloučení členského spolku.⁷⁹

Dalším orgánem je již zmíněný výkonný výbor, který volí kongres UEFA. Součástí výkonného výboru je i prezident UEFA, jehož funkce je především reprezentační. Prezident předsedá jak výkonnému výboru tak kongresu.⁸⁰ Výkonný výbor má celkem šestnáct členů. Co se týče jeho úkolů, dalo by se hovořit o zbytkové působnosti, kdy vykonává takové úkoly, které nejsou svěřeny jinému orgánu. Jedná se například o dohled nad účetnictvím, o dohled nad administrativou nebo o dohled nad generálním sekretářem zpravidla v souvislosti s dodržováním zákonů a stanov UEFA.⁸¹ Vedle prezidenta UEFA je tak důležitá ještě funkce generálního sekretáře, který odpovídá za chod sekretariátu jenž řídí veškeré administrativní záležitosti a zároveň vykonává takové úkony, které mu jsou prezidentem svěřeny. Může být odvolán výkonným výborem na návrh prezidenta.

Organizace je činná i v pořádání soutěží. Významné soutěže pořádá hned dvě. Tou první je EURO, neboli mistrovství Evropy ve fotbale a druhou významnou soutěží je Liga mistrů UEFA. Mistrovství Evropy se účastní národní týmy členských zemí organizace. Ligy mistrů se naopak účastní fotbalové kluby národních lig, které se umístily na předních příčkách.⁸²

3.3.3 FIFA

Mezinárodní federace fotbalových asociací je vrcholem organizačního uspořádání fotbalu. Vznik organizace datujeme ke dni 21. 5. 1904, následující rok tak organizace oslaví neskutečných sto dvacet let od jejího vzniku. První

⁷⁹ Congres. *UEFA.com* [online]. Švýcarsko [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/organisation/congress/>

⁸⁰ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 91

⁸¹ UEFA Executive Committee. *UEFA.com* [online]. Švýcarsko [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/executive-committee/>

⁸² MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 91

mimoevropský člen se však připojil až v roce 1908, a to Jižní Afrika. Sídlo FIFA se nachází v Curychu ve Švýcarsku.

Organizační struktura je totožná s organizací UEFA. Její úpravu nalezneme v stanovách FIFA, což je devadesátí stránkový dokument pojednávající o fungování a principech organizace.⁸³ Nejvyšším orgánem asociace je zde opět kongres. Každou z členských zemí reprezentuje jeden zástupce. I zde se hlasuje demokratickým způsobem, tzn. že každý člen má jeden hlas. Organizace FIFA celkem čítá dvě stě jedenáct členských asociací. Kongres FIFA se stejně jako v případě kongresu UEFA každoročně schází na řádné schůzi a též na schůzi mimořádné. Dalšími orgány je prezident a generální sekretář. I zde platí, že prezident je předsedou výkonného výboru a plní především funkci reprezentativní. Jeho pokyny pak plní generální sekretář, který zároveň zabezpečuje administrativní chod instituce. V průběhu roku, mezi zasedáními kongresu je významným orgánem výkonný výbor, který je nadán rozsáhlou exekutivní pravomocí. FIFA dále zřizuje celou řadu výborů a komisí.

V předchozích odstavcích jsem se zabývala organizací UEFA, která je jednou z šesti kontinentálních organizací, které se sdružují do mezinárodní federace, kterou je právě FIFA. Dalšími konfederacemi je za Asii CAF (orig. Confederation of Africa Confederation), za Jižní Ameriku CONMEBOL (orig. Confederación Sudamericana de Fútbol), za Severní a střední Ameriku a Karibik CONCACAF (orig. Confederation of North Central American and Caribbean Association Football) a za Oceánii OFC (orig. Oceania Football Confederation).

I v rámci mezinárodní úrovně dochází k pořádání soutěží a to těch nejvyšších, jako je Mistrovství světa, které je pořádáno každé čtyři roky. Účast na mistrovství světa má jistou vždy pouze pořadatel, ostatní státy musí projít kvalifikací. Rozhodnutí o přidělení pořadatelství je jedna z otázek o kterých rozhoduje kongres FIFA.

3.4 Řešení sporů v rámci FAČR

Případné spory vzniklé při fotbale a nejen při něm, si řeší spolky, případně korporace, prostřednictvím vlastních orgánů. Cílem je kauzy nevynášet mimo sdružení před orgány veřejné moci. Je zde přesvědčení, že spolek sám ví nejlépe, jak by se daná věc měla posoudit. Tato problematika byla již zmíněna o pár

⁸³ FIFA Statutes. *FIFA.com* [online]. 2023. Dostupné také z: https://digitalhub.fifa.com/m/3815fa68bd9f4ad8/original/FIFA_Statutes_2022-EN.pdf

odstavců výše. Podkapitola *Řešení sporů v rámci FAČR* však bude věnována jednotlivým fázím řízení před orgány národních svazů (FAČR).

Na nejnižší úrovni si spory řeší samy kluby a pokud je to potřeba, je dalším stupněm FAČR. S řešením sporů interně kluby dávají konkludentní souhlas v okamžiku stanou-li se členem spolku. Ti jsou totiž vázáni stanovami, které přijali spolu s „arbitrážní klauzulí“, že veškeré spory namísto obecných soudů budou řešeny před rozhodci. Avšak jak jsem již v této práci uvedla, v případě, že by člen spolku nebyl s vydaným rozhodnutím spokojen, je možné se svého práva domáhat u obecného soudu a to žalobou na určení neplatnosti takového rozhodnutí, podmínkou je pouze vyčerpání všech možných opravných prostředků, které ze stanov vyplývají. Další možností je podání návrhu k Rozhodčímu soudu pro sport se sídlem v Lausanne, známým pod zkratkou CAS.⁸⁴

3.4.1 Procesní řád FAČR

Základním předpisem, který upravuje průběh řízení před orgány fotbalové asociace je Procesní řád.⁸⁵ Výkonný výbor na svém zasedání provedl jeho novelizaci s účinností od 6. 10. 2021, která se týká právní úpravy rozhodčího řízení, jemuž budu v této části práce věnovat pozornost.⁸⁶

Rozhodčí řízení je upraveno v hlavě VI. Procesního řádu. Stálým rozhodčím orgánem je Sbor rozhodců, který je nezávislým orgánem pro rozhodování sporů mezi členy asociace. Jeho působnost je vymezena v čl. 17 odst. 7 písm. a) Stanov FAČR, kde je uvedeno, že Sbor rozhodců rozhoduje spory z písemných smluv. Jedná se například o profesionální smlouvy mezi členskými kluby a hráči, o smlouvy mezi členskými kluby a trenéry nebo rozhodování v záležitostech týkajících se přestupů a hostování hráčů. V souladu s písm. b) téhož ustanovení Sbor rozhodců dále rozhoduje také spory, které se týkají placení odstupného a tréninkových kompenzací. Z ustanovení tak vyplývá, že se jedná výhradně o ty spory, které vznikají mezi členy FAČR. Co se týče sporných záležitostí týkajících se spolkové samosprávy, tak ty jsou svěřeny jiným orgánům uvnitř spolku. Jedná se například o již zmíněnou disciplinární komisi.

⁸⁴ Stanovy FAČR. čl. 15 odst. 1 písm. f). *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>

⁸⁵ Procesní řád FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

⁸⁶ Novelizace Procesního řádu s účinností od 6. 10. 2021. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. Praha, 2021, 11.10.2021 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/novelizace-procesniho-radu-s-ucinnosti-od-6-10-2021/a15085>

Počet členů rozhodců je dle Stanov FAČR, konkrétně podle čl. 26 odst. 1 neomezený, tak jak tomu u rozhodčích soudů bývá. Vidíme zde například určitou podobnost s Rozhodčím soudem pro Hospodářskou komoru ČR. Rozhodcem se stávají členi na základě návrhu⁸⁷, o kterém rozhoduje výkonný výbor FAČR, který následně v případě kladného rozhodnutí provede zápis do seznamu rozhodců. Od tohoto dne počíná také běžet čtyřleté funkční období. Jednou z podmínek, kterou musí rozhodce pro výkon své funkce splňovat je mít dokončené právnické vzdělání. Jeho funkce je zároveň neslučitelná s funkcí jiného voleného orgánu FAČR.⁸⁸

Rozhodčí řízení je zahájeno na základě návrhu, který navrhovatel podává v sídle FAČR.⁸⁹ Návrh se podává písemně k rukám sekretáře⁹⁰ rozhodčího řízení. Jeho náležitosti jsou stanoveny v Procesním řádu v § 48. Návrh tak obsahuje označení účastníků⁹¹, rozhodné skutečnosti, hodnotu předmětu sporu, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, návrh jak má sbor rozhodnout a v neposlední řadě také doklad o uhrazení poplatku za rozhodčí řízení⁹². Požadován je podpis oprávněné osoby, kterou je navrhovatel, případně právní zástupce na základě plné moci. V případě, že by v návrhu některá z uvedených obsahových náležitostí chyběla, je navrhovateli dána pět dní lhůta k odstranění vad.⁹³ V případě, že výzva nebyla navrhovatelem vyslyšena, hledí se na návrh jako by nebyl nikdy podán a řízení se považuje za nezahájené.⁹⁴ Pokud jsou však všechny obsahového náležitosti návrhu dodrženy, je řízení zahájeno. Následně sekretář zašle návrh na zahájení řízení včetně jeho příloh odpůrci spolu s výzvou k tomu, aby ve

⁸⁷ Jedná se o návrh hráče nebo členského klubu.

⁸⁸ Stanovy FAČR. čl. 26. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>

⁸⁹ *Atletická 2474/8*, Praha, 169 00, Česká republika.

⁹⁰ Sekretář rozhodčího řízení má zajišťovat řádný chod řízení jako je například řádné vyhotovování rozhodnutí, jejich archivace, distribuce podání účastníkům řízení nebo organizace agendy jednotlivých řízení. Dále se také účastní jednání, kde plní funkci zapisovatele.

⁹¹ V případě FO nepodnikající se jedná o jméno, příjmení, trvalé bydliště, rodné číslo případně datum narození. Oproti tomu u FO podnikající je vyžadováno uvedení místo podnikání, trvalé bydliště, rodné číslo či datum narození a v případě je-li zapsána v obchodním rejstříku, tak dále také název a identifikační číslo. V případě pokud osoba ve veřejném rejstříku není zapsána, tak se vyžaduje její jméno a příjmení. Třetí kategorií, která se může stát účastníkem je PO u které musí být uveden vždy název, sídlo a identifikační číslo.

⁹² Poplatky k rozhodčímu řízení jsou stanoveny v příloze č. 1 Procesního řádu FAČR v § 2 tabulka č. 3.

⁹³ V souladu s § 7 odst. 1 Procesního řádu FAČR se lhůta počítá ode dne následujícího po dni, co byla výzva k nápravě navrhovateli doručena. V případě, pokud lhůta připadne na sobotu, neděli nebo svátek, je dnem lhůty den nejbližší pracovní den. K zachování lhůty postačí, aby byl návrh v poslední den lhůty předán k poštovní přepravě.

⁹⁴ Procesní řád FAČR. § 48 *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

lhůtě čtrnácti dní od doručení výzvy zaslal svoji odpověď a označil důkazy, kterých se dovolává k prokázání svého tvrzení.

Řízení před rozhodčím soudem je koncipováno jako dvouinstanční. V případě rozhodčího řízení v prvním stupni rozhoduje rozhodce jediný, pokud hodnota předmětu sporu nepřesahuje 100.000 Kč. Rozhodce je jmenován předsedou Sboru rozhodců, případně místopředsedou, nebyl-li předseda přítomen. V případě, že bude hodnota vyšší jak uvedená částka, bude se o sporu rozhodovat v režimu rozhodčího senátu, který je tvořen třemi členy. Může však nastat situace, kdy hodnota předmětu sporu sice nepřesahuje 100.000 Kč, ale i tak spor bude rozhodovat rozhodčí senát. Jedná se o situaci, kdy na rozhodnutí sporu rozhodčím senátem trvá sám navrhovatel nebo odpůrce. Zároveň ale musí být splněny podmínky podle § 50 odst. 4 písm. b) a c) a odst. 5 písm. b) a c). Procesního řádu FAČR.

O složení rozhodčího senátu rozhoduje navrhovatel a odpůrce. Po zahájení řízení je navrhovatel sekretářem rozhodčího řízení vyzván, aby ve lhůtě pěti pracovních dnů oznámil jméno a příjmení rozhodce, kterého jmenuje. Pokud by však došlo k marnému uplynutí lhůty, jmenuje člena rozhodčího senátu opět předseda, případně místopředseda Sboru rozhodců. Odpůrce je ke jmenování rozhodce vyzván spolu s výzvou k zaslání odpovědi na návrh na zahájení řízení. Jak je výše uvedeno, odpůrci je k zaslání odpovědi dána čtrnácti denní lhůta, která zůstává zachována i v případě sdělení jména a příjmení rozhodce. Pokud by došlo k marnému uplynutí lhůty, jsou následky stejné, jako v případě navrhovatele. Jmenování členové rozhodčího senátu následně zvolí třetího rozhodce, který má postavení předsedy rozhodčího senátu. Ke zvolení musí dojít ve lhůtě čtrnácti dnů od jejich jmenování, jinak by volba byla opět svěřena předsedovi, případně místopředsedovi Sboru rozhodců. Předseda rozhodčího senátu musí volbu písemně přijmout. Pokud tak neučí, je třeba celý proces opakovat do té doby, než dojde k písemnému přijetí.⁹⁵

Aby byla zachována nestrannost a férovost řízení, bylo do Procesního řádu včleněno ustanovení § 51 pojednávající o vyloučení a nahrazení rozhodce. Na základě tohoto institutu má osoba, která byla jmenována nebo zvolena rozhodcem, notifikační povinnost týkající se takových okolností, které by mohly vzbudit

⁹⁵ Procesní řád FAČR. § 50 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

pochybnosti o její nepodjatosti. Taková to osoba má zároveň povinnost případné jmenování nepřijmout. Pokud by okolnosti vyšly najevo až po nabytí účinnosti jmenování rozhodce, je na místě, aby se rozhodce své funkce vzdal. Proti podjatosti může vznést námitku i každý z účastníků, má-li pro to řádný důvod. Námitku musí však vznést nejpozději do zahájení prvního ústního jednání.⁹⁶ V případě, že se jedná o námitku podanou proti podjatosti Rozhodce, rozhoduje o ní předseda, případně místopředseda Sboru rozhodců. Pokud se však jedná o podjatost člena rozhodčího senátu, tak rozhodují zbývající dva členové, kteří se musí na rozhodnutí o námitce dohodnout. Jestliže mezi nimi k dohodě nedojde nebo námitka směřuje proti dvěma či všem rozhodcům, rozhoduje opět předseda nebo místopředseda Sboru rozhodců.⁹⁷

Pokud není třeba řešit otázku podjatosti a spor je rozhodován v režimu rozhodčího senátu, je nařízeno ústní jednání ve věci.⁹⁸ Oproti tomu řízení před Rozhodcem probíhá zpravidla bez ústního jednání, které ale není zcela vyloučeno. Rozhodce může nařídit ústní projednání věci pokud o to navrhovatel nebo odpůrce požádá.⁹⁹ Podmínkou je, aby účastník doložil potvrzení o zaplacení poplatku¹⁰⁰ za konání ústního jednání.¹⁰¹ Uvádět rozhodné skutečnosti a označovat důkazy mohou účastníci nejpozději sedm dní před konáním prvního jednání. Účastníci svá podání činí zpravidla elektronicky.¹⁰²

O dni, čase a místě konání ústního jednání jsou účastníci informováni prostřednictvím předvolání, které jim musí být doručeno alespoň čtrnáct dní před jeho konáním. Ústního jednání se účastní vždy účastníci řízení, jestliže nesouhlasí s projednáním věci v jejich nepřítomnosti. Dále může být přítomným také právní zástupce, případně osoby, které sice nejsou účastníky řízení, ale k jejich přítomnosti

⁹⁶ Pokud by námitka byla vznesena později, přihlédně se k ní pouze tehdy, pokud měl účastník k jejímu opožděnému podání závažný důvod. Je však třeba pamatovat na to, že i přes to, že to v usnesení uvedeno není, podat námitku proto pravomocnému rozhodčímu nálezu není možné, ani kdyby k tomu účastník měl sebevážnější důvod. V tomto případě by jedinou možnou obranou bylo podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku obecnému soudu.

⁹⁷ Procesní řád FAČR. § 51 *FAČR.* | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

⁹⁸ Řízení před rozhodujícím orgánem je vždy neveřejné.

⁹⁹ O nařízení ústního jednání může navrhovatel požádat v návrhu na zahájení řízení. Odpůrce svoji žádost formuluje v odpovědi na návrh na zahájení řízení.

¹⁰⁰ Poplatek za konání ústního jednání se hradí v souladu s § 2 odst. 3 přílohy č. 1 Procesního řádu FAČR.

¹⁰¹ To však neplatí v případě, že účastník již uhradil poplatek za, to že se na jeho návrh koná řízení před rozhodčím senátem.

¹⁰² Procesní řád FAČR. § 45 odst. 4, 8 *FAČR.* | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

dal navrhovatel či odpůrce souhlas. V případě rozhodčího senátu je potřeba, aby byli přítomni všichni jeho členové, teprve pak je způsobilý se usnášet.

Ústní jednání může být učiněno i distanční formou. Za přítomnost účastníků a rozhodčího senátu je pak považováno spojení prostřednictvím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku. Tuto formu jednání volí rozhodující orgán v případě, pokud to shledá za nutné případně navrhne-li to některý z účastníků.¹⁰³

Účastníci řízení se v průběhu řízení odvolávají na skutečnosti, které jsou povinni prokázat, což činí prostřednictvím listinných důkazů, výpovědí svědků či jednotlivých účastníků. Rozhodující orgány následně uplatňují zásadu volného hodnocení důkazů, kdy důkazy hodnotí podle svého uvážení.¹⁰⁴

Po provedení dokazování rozhodující orgán rozhodne usnesením nebo rozhodčím nálezem, kterým řízení končí. Do té doby však může rozhodující orgán pokračovat v projednání věci nebo může nařídit ústní jednání pokud je to nutné pro objasnění skutkového stavu a to i v případě pokud se jedná o řízení před Rozhodcem a nikdo z účastníků ústní jednání nenavrhl.

Rozhodčím nálezem orgán rozhoduje ve věci samé, případně pokud se navrhovatel a odpůrce dohodli na smírném vyřešení sporu. Oproti tomu usnesením je rozhodováno především o procesních záležitostech, nestanoví-li Procesní řád jinak. Rozhodnutí, kterým jsou ukládány povinnosti, jsou doručeny účastníkům bez zbytečného odkladu.¹⁰⁵ Pokud se jedná o povinnosti k plnění, rozhodující orgán zároveň určí i lhůtu k plnění, která počíná běžet dnem, kdy rozhodnutí nabyde právní moci.¹⁰⁶ Obsahové náležitosti rozhodčího nálezu jsou následující: jméno a příjmení Rozhodce nebo členů rozhodčího senátu, označení účastníků řízení, označení rozhodované věci, výrok, odůvodnění, poučení o možnosti podání odvolání a o možnosti výkonu rozhodnutí, den, místo vyhlášení nebo vyhotovení¹⁰⁷, a na závěr podpis Rozhodce nebo většiny rozhodců rozhodčího senátu.¹⁰⁸ Jedná se

¹⁰³ Procesní řád FAČR. § 54 *FAČR.* | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹⁰⁴ Procesní řád FAČR. § 57 *FAČR.* | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹⁰⁵ To neplatí v případě usnesení, ze kterých účastníkům neplyne žádná povinnost.

¹⁰⁶ Procesní řád FAČR. § 58 *FAČR.* | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹⁰⁷ Vyhlášení rozhodnutí při ústním jednání je dnem, kdy je rozhodnutí vydáno. V případě, že není ústní jednání nařízeno, je dnem vyhlášení den, který je v rozhodnutí uveden.

¹⁰⁸ Na rozhodčím nálezem, který je vydán rozhodčím senátem se musí usnést většina rozhodců.

o náležitosti, které jsou obdobné jako je tomu v případě klasického rozhodčího řízení, upraveného zákonem o rozhodčím řízení.¹⁰⁹

Odůvodnění je obligatorní náležitostí v případě překračuje-li hodnota předmětu sporu částku 100.000 Kč nebo pokud o odůvodnění požádá jeden z účastníků a současně splní další povinnosti, které stanovuje Procesní řád FAČR.¹¹⁰

Rozhodce nebo rozhodčí senát může rozhodčím nálezem rozhodnout buď tak, že návrh zcela zamítne nebo mu zcela vyhoví. Třetí možností je, že návrh zamítne pouze částečně. Rovněž rozhodne také o přiznání nákladů řízení. Jestliže má účastník ve věci plný úspěch, je povinnost náhrady uložena tomu, kdo naopak v řízení úspěšný nebyl. V případě částečného úspěchu ve sporu je náhrada nákladu přiznána každému, podle jeho úspěchu, případně na náhradu nákladů nemá nárok ani jeden z účastníků.¹¹¹

Jak bylo uvedeno výše, rozhodčí řízení je dvouinstanční. Účastníci mají tak možnost, v případě, pokud nejsou s výsledkem sporu spokojeni, podat opravný prostředek, kterým je podle čl. 26 odst. 8 Stanov FAČR odvolání. O napadeném rozhodnutí následně rozhoduje pětičlenný odvolací rozhodčí senát. Dva členy rozhodčího senátu jmenuje z řad Sboru rozhodců navrhovatel a další dva členy jmenuje odpůrce. Předsedu rozhodčího senátu si následně zvolí jmenovaní členové. Podmínkou v případě ustavování rozhodčího senátu je ta, že musí jít o rozhodce, kteří se nezúčastnili řízení v prvním stupni.¹¹² Aby byl odvolací rozhodčí senát schopný se usnášet, potřebuje přítomnost nadpoloviční většiny svých členů.¹¹³ Lhůta pro podání odvolání je Procesním řádem v § 64 odst. 3 stanovena na 21 dní od doručení prvoinstančního rozhodnutí, které je napadáno. Odvolání má suspenzivní účinek, tzn. že dojde k odložení nabytí právní moci a vykonatelnosti. Na další průběh odvolacího řízení se užijí obdobná ustanovení, která upravují řízení před prvním stupněm.¹¹⁴ Rozdíl je však například v obsahových náležitostech, kdy

¹⁰⁹ Zákon č. 216/1994, o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů

¹¹⁰ Procesní řád FAČR. § 59 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹¹¹ Procesní řád FAČR. § 61 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹¹² Stanovy FAČR. čl. 26 FAČR | FOTBAL.CZ [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>

¹¹³ Alespoň jeden z nich musí být předsedou odvolacího rozhodčího senátu a dále musí jít o rovné zastoupení členů jmenovaných navrhovatelem a odpůrcem.

¹¹⁴ Jedná se o ustanovení hlavy VI. díl 2 Procesního řádu FAČR.

odvolání vedle obecných náležitostí¹¹⁵ musí být doplněno o označení rozhodnutí, které je napadáno, musí být uveden rozsah napadení, v čem odvolatel spatřuje nesprávnost a čeho se domáhá.¹¹⁶ Pokud odvolání stanovené náležitosti neobsahuje, je účastník vyzván k nápravě a to do pěti pracovních dnů od doručení výzvy. Pokud dojde k marnému uplynutí lhůty, tak se na odvolání hledí, jako by nikdy nebylo podáno a dojde k nabytí právní moci nálezu. Zde je opět vidět podobnost s prvoinstančním řízením.¹¹⁷ Pokud však odvolání splňuje obsahové náležitosti a bylo podáno ve lhůtě, osobou k tomu oprávněnou,¹¹⁸ má odvolací rozhodčí senát dvě možnosti jak může rozhodnout. V případě, že s rozhodčím nálezem vydaným Rozhodcem či rozhodčím senátem souhlasí, tak rozhodnutí potvrdí. V opačném případě má možnost napadené rozhodnutí změnit. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu již ale není možné podat opravný prostředek a jeho vyhlášením tak dojde k nabytí právní moci a vykonatelnosti.¹¹⁹

Pravomocný nález, kterým je rozhodčí řízení skončeno, účastníkům zpravidla ukládá určité povinnosti. Může však nastat situace, kdy účastník uloženou povinnost dobrovolně nesplní. Procesní řád FAČR právě z tohoto důvodu obsahuje ustanovení o institutu výkonu rozhodnutí, který nařizuje předseda, případně místopředseda Sboru rozhodců na návrh oprávněného účastníka. V souladu s § 66 odst. 3 až 6 Procesního řádu FAČR je pro uložení formy výkonu pravomocného nálezu podstatné, kdo je účastníkem, který stanovenou povinnost dobrovolně nesplnil. V případě jedná-li se o členský klub, je znemožněn přestup hráčů do tohoto klubu, případně hostování v něm. Pokud se jedná o hráče, je forma podobná. Hráči není umožněn přestup do jiných členských klubů a jeho hostování v nich. Rozdíl lze spatřit v případě výkonu rozhodnutí proti trenérovi, kterému je zakázáno působit v jakémkoliv jiném členském klubu.¹²⁰

¹¹⁵ Obecné obsahové náležitosti stanovuje § 48 odst. 1 písm. a) až d) a odst. 2 až 4 Procesního řádu FAČR.

¹¹⁶ Procesní řád FAČR. § 62 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹¹⁷ Procesní řád FAČR. § 64 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹¹⁸ V případě, je-li odvolání podáno opožděně, osobou neoprávněnou nebo osobou, která podala odvolání, i když se této možnosti výslovně vzdala, odvolací rozhodčí senát odvolání odmítne. Další možností je také zastavení řízení v případě, že dojde ke zpětvzetí odvolání.

¹¹⁹ Procesní řád FAČR. § 65 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

¹²⁰ Procesní řád FAČR. § 66 FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

Nelze však vyloučit, že i přes výše uvedené, výkon rozhodnutí nepovede ke splnění vymáhané povinnosti. Pokud by tato situace opravdu nastala, jednalo by se dle § 60 Disciplinárního řádu o maření výkonu rozhodnutí, kterého se může dopustit účastník mimo jiné právě tím, že vykonává činnost, která mu byla zakázána.¹²¹ Za tento disciplinární delikt mu může být uložena peněžitá pokuta do výše až 50.000 Kč.¹²² Pokud by ani tato cesta nevedla ke splnění vymáhané povinnosti je věc předsedou, případně místopředsedou Sboru rozhodců postoupena Etické komisi. Naopak v případě, že by ke splnění uložené povinnosti přece jen došlo, nařízený výkon rozhodnutí tímto končí.¹²³

V návaznosti na výše uvedené, se nabízí otázka, jak by se účastník mohl dále bránit, pokud by se cítil, že byl rozhodnutím orgánů FAČR neprávem omezen na svých právech. Odpověď je nastíněna v jedné z předchozích kapitol. Účastník se v takovém případě může dovolat svého práva na mezinárodní úrovni u CAS, případně u obecného soudu podáním žaloby na určení neplatnosti rozhodnutí spolku. Oba tyto instituty jsou podrobně rozebrány v následujících kapitolách.

¹²¹ Disciplinární řád FAČR. § 60 *FAČR*. | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/317>

¹²² Dalším trestem, který je možné za maření rozhodnutí uložit je zákaz činnosti, zákaz přestupu a hostování nebo odebráním soutěžních bodů.

¹²³ Procesní řád FAČR. § 66 *FAČR*. | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>

4 Mezinárodní sportovní arbitráž

4.1 Historie vzniku

Potřeba řešit spory v rámci sportovních organizací na mezinárodní úrovni pramení ze skutečnosti, která již byla v této práci nejednou probírána. Sport, především ten vrcholový, je v dnešní době komerční záležitostí a jeho pojem jako takový, je znám po celém světě, i když pro každého má jiný význam. Vzhledem k jeho celosvětové expanzi je zcela logické, že společnost vyžadovala vytvoření jednotného postupu k řešení sportovních sporů. Státy si spory vzniklé v jednotlivých sportovních disciplínách vždy řešili na regionální úrovni, uvnitř sportovních organizací. V návaznosti na to však společnost zastávala a stále zastává názor, aby následně na mezinárodní úrovni došlo k vytvoření jediného orgánu, u kterého bude možné se dovolávat svého práva a jehož rozhodnutí budou vykonatelná po celém světě.¹²⁴

S myšlenkou na vytvoření sportovní jurisdikce přišel v roce 1981 tehdejší předseda Mezinárodního olympijského výboru Juan Antonio Samaranch. Jeho návrh byl vyslyšen a na zasedání v Římě o rok později byla pod vedením soudce Mezinárodního soudu v Haagu vytvořena pracovní skupina, která měla za cíl vytvořit orgán, jehož podmínkou byla nezávislost na mezinárodních sportovních federacích a celosvětová platnost rozhodnutí. To bychom mohly považovat za základ pro vznik Arbitrážního soudu pro sport.¹²⁵

Z počátku byla činnost arbitrážního soudu ovlivněna především Mezinárodním olympijským výborem, který zajišťoval finanční prostředky, vykonával nad soudem kontrolu a byl jediným orgánem, který měl oprávnění měnit stanovy. Důvod tohoto vlivu je vzhledem k výše uvedenému zcela logický. Toto, až příliš těsné propojení, se však v následujících letech nesetkalo s pozitivním ohlasem. Švýcarský federální tribunál v roce 1993¹²⁶ namítl, že financování soudu výhradně Mezinárodním olympijským výborem a rovněž možnost výboru jmenovat jeho arbitry, jsou faktory, které vyvolávají pochybnosti o nezávislosti mezinárodní

¹²⁴ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 129

¹²⁵ *International and European Sports law*. 1. Bratislava: Tomáš Gábriš, 2015. ISBN 978-80-972080-2-8. str. 100-101

¹²⁶ Rozhodnutí Švýcarského federálního tribunálu ze dne 15. 3. 1993

sportovní jurisdikce¹²⁷. V návaznosti na to tak v roce 1994 došlo k reformě organizační struktury arbitrážního soudu. Největší změnou reformy bylo zřízení nového orgánu, který nahradil roli Mezinárodní olympijského výboru. Tímto orgánem je Mezinárodní arbitrážní rada pro sport, kterou dnes známe pod zkratkou ICAS. Tato rada má dohlížet na chod instituce a na její financování.¹²⁸

4.2 Arbitrážní soud pro sport

Vznik Arbitrážního soudu pro sport, označovaného anglickou zkratkou CAS¹²⁹ či francouzskou TAS,¹³⁰ datujeme k roku 1983. Sídlem je opět Švýcarsko, konkrétně město Lausanne. Vzhledem k tomu, že se jedná o mezinárodní soud, tak jeho pobočky nalezneme dále v USA ve městě New Yorku nebo v Austrálii ve městě Sydney. Jejich zřízením došlo k usnadnění přístupu k soudu i mimoevropským zemím, do té doby totiž převážná většina sporů měla teritoriální základ v Evropě, což odpovídá sídlu CAS ve Švýcarsku.¹³¹ Rozhodcem může být pouze taková osoba, která je zapsána v seznamu rozhodců, který vede CAS. Tato osoba musí zároveň doložit, že má dokončené právnické vzdělání, že je osobou kvalifikovanou v oblasti mezinárodní arbitráže (v ideálním případě v oblasti sportovního práva), a že ovládá alespoň jeden z úředních jazyků CAS.¹³² V rámci sportovní jurisdikce bychom v současné době v seznamu napočítali přes 340 arbitrů z více než 80 zemí světa.¹³³

CAS má za cíl rozhodovat spory vzniklé v oblasti sportu. Jedním z příkladů by mohl být spor, který vznikl v rámci finančního vyrovnání při ukončení smlouvy. Tento rozkol označujeme jako spor komerční povahy. Dále známe také spory disciplinární nebo organizační, které vyplývají z činnosti sportovních klubů nebo organizací. Nejčastěji řešené jsou však fotbalové spory a to zpravidla takové, které

¹²⁷ Pochybnosti o nezávislosti Mezinárodní sportovní arbitráže na Mezinárodním olympijském výboru by byly na místě především v situaci, kdy by se výbor stal účastníkem řízení před arbitrážním soudem.

¹²⁸ History of the CAS. TAS - CAS [online]. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.tas-cas.org/en/general-information/history-of-the-cas.html>

¹²⁹ V angličtině Court of Arbitration for sport

¹³⁰ Ve francouzštině Tribunal Arbitral du Sport

¹³¹ History of the CAS. TAS - CAS [online]. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.tas-cas.org/en/general-information/history-of-the-cas.html>

¹³² MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 131

¹³³ List of arbitrators. TAS - CAS [online]. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.tas-cas.org/en/arbitration/list-of-arbitrators-general-list.html>

vyplývají z přestupů hráčů mezi kluby, případně z ukončení profesionálních smluv.¹³⁴

Švýcarský federální tribunál v jednom ze svých rozhodnutí uvedl, že CAS je nejvyšším sportovním tribunálem.¹³⁵ Zároveň bychom ho mohli označit jako záruku spravedlivého procesu, kterou poskytuje sportovcům. O jeho globálním významu svědčí skutečnost, že čím dál tím více mezinárodních sportovních federací zakotvují do svých předpisů povinnost řešit případný spor právě v jeho prospěch.¹³⁶ Dalším důvodem je také to, že každý rok narůstá počet případů, které musí arbitři rozhodnout.¹³⁷

Výhod, proč řešit spory vzniklé v rámci sportovní disciplíny touto cestou je hned několik. CAS může například oproti obecným soudům nabídnout znalost specialistů v oboru, nabízí také nižší náklady a rychlé jednání.¹³⁸

Úředním jazykem, který účastníci a arbitři v řízení užívají je angličtina, francouzština a španělština.¹³⁹ Výběr je ponechán na účastnících a je jim zároveň ponechána i určitá míra benevolence. Strany si totiž mohou pořídat, aby byl zvolen jiný jazyk, než jeden z výše uvedených.¹⁴⁰

4.3 Organizační struktura ICAS a CAS

4.3.1 ICAS

Již výše v práci je uvedeno, že ICAS je zkratkou pro Mezinárodní radu pro sportovní arbitráž. Prostřednictvím této rady je zajišťován chod CAS a dalo by se tak hovořit o jakém si nejvyšším orgánu mezinárodní struktury arbitrážního řízení. Cílem je zajistit skrze arbitráž a mediaci, aby průběh řešení sporů vzniklých ze sportovní činnosti byl, pokud možno, co nejhladší, aby práva účastníků byla

¹³⁴ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 129-130

¹³⁵ Rozhodnutí Švýcarského federálního tribunálu ze dne 27.5.2003

¹³⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 131

¹³⁷ Ročně se jedná až o 400 případů.

¹³⁸ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2. str. 121

¹³⁹ Code of Sports-related Arbitration. čl. R29 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁴⁰ Rozhodci, kteří danou věc budou danou věc rozhodovat mohou, v případě má-li se konat ústní jednání, stanovit podmínku, že na své náklady zajistí tlumočení do úředního jazyka rozhodčího.

respektována a CAS, aby i nadále zůstal nezávislý. Rada zároveň také odpovídá za administrativu a financování CAS.¹⁴¹

ICAS se dle současného kodexu CAS¹⁴², což je ucelený soubor pravidel upravující řízení před rozhodci sportovní arbitráže, skládá z dvaceti dvou členů. Na jejich jmenování se podílí hned několik subjektů. Jedná se o mezinárodní sportovní federaci, která volí šest členů. Další na řadě je Asociace národních olympijských výborů volící čtyři členy. Posledním subjektem je Mezinárodní olympijský výbor, který rovněž volí čtyři členy. Následně všech čtrnáct členů jmenuje opět další čtyři členy. Co se týče mezinárodní sportovní federace, tak tam je možné uvést ještě bližší specifikaci a to je ta, že jednoho z šesti vybírá Asociace sportovních federací pro zimní olympijské hry a zbylých pět členů naopak Asociace sportovních federací pro letní olympijské hry.¹⁴³

Volební období je čtyřleté s tím, že je možná opakovaná volba. V případě členství v ICAS je vyloučeno, aby se jednalo o rozhodce arbitrážního soudu pro sport nebo aby členem byl právní zástupce účastníka řízení před arbitrem.¹⁴⁴ Při svém jmenování členové ICAS podepisují prohlášení, že se zavazují vykonávat svou funkci osobně, zcela objektivně a nezávisle. Jsou vázáni zejména povinností mlčenlivosti.¹⁴⁵ Co se týče frekvence zasedání rady, tak ta se musí sejít povinně alespoň jednou do roka, ale zpravidla je to víckrát. Zasedá vždy, pokud je to potřeba.¹⁴⁶

Jaké funkce ICAS vykonává je zakotveno v čl. S6 Kodexu CAS.¹⁴⁷ Výčet funkcí je poměrně obsáhlý. Jedná se o možnost změny zmíněného kodexu, o volbu prezidenta¹⁴⁸ či viceprezidenta ICAS, volbu prezidenta divizí řádného a odvolacího

¹⁴¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 131

¹⁴² Code of Sports-related Arbitration. TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁴³ Code of Sports-related Arbitration. čl. S4 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁴⁴ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 131

¹⁴⁵ Code of Sports-related Arbitration. čl. S5 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁴⁶ Code of Sports-related Arbitration. čl. S8 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁴⁷ Code of Sports-related Arbitration. čl. S6 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁴⁸ Volba prezidenta ICAS se uskuteční na zasedání ICAS po jmenování členů ICAS na období čtyř let. Prezident je volen nadpoloviční většinou přítomných členů.

řízení CAS, odpovědnost za financování CAS při schvalování rozpočtu a výroční zprávy atd. V souvislosti s tímto ustanovením je na místě zmínit orgány, prostřednictvím kterých své funkce vykonává.

Činnost ICAS vykonává buď tak, že rozhoduje ve svém plném složení, nebo rozhoduje jeho předsednictvo,¹⁴⁹ které je složeno z prezidenta, dvou viceprezidentů, prezidenta arbitrážní divize CAS a prezidenta odvolací divize CAS. Prezident ICAS je zároveň i prezidentem CAS. Je odpovědný za administrativní úkoly. Zpravidla se jedná o úkoly následující po zahájení arbitráže. Prezident je činný do doby, než jsou ustanoveni rozhodci. Zároveň je tím, kdo předsednictvo svolává.¹⁵⁰

4.3.2 CAS

CAS je možné primárně rozdělit na dvě divize, a to arbitrážní divizi¹⁵¹ a na odvolací divizi.¹⁵² S účinností od 1. 1. 2019 bylo rozdělení doplněno ještě o antidopingovou divizi.

Jak je již výše uvedeno, jak odvolací, tak arbitrážní divize mají své prezidenty, v jejichž zájmu je postarat se o úkony, kterými je každé řízení u arbitráže zahájeno. Role prezidenta je sice v obou divizích totožná, ale divize mají rozdílný úkol. Arbitrážní divize rozhoduje spory mezi stranami, jako jsou například peněžní spory nebo spory o výklad znění právních řádů asociací. Oproti tomu u odvolací divize, jak už je možné dovodit z jejího názvu, je možné se dovolávat svého práva v případě, pokud nejsme spokojeni s rozhodnutím sportovní federace, asociace či jiného orgánu, který vydal rozhodnutí týkající se sportovní disciplíny. Podmínkou je však vyčerpání všech řádných opravných prostředků, kterých bylo možné užít v rámci dané federace či asociace. Antidopingová divize je prvostupňovým orgánem, jehož účel je opět zřejmý z jeho názvu. Úkolem této divize je řešení sporů souvisejících s dopingovými záležitostmi.¹⁵³

Do působnosti CAS je dále svěřena možnost zřizování ad hoc divize při sportovních akcích, zpravidla v případě olympijských her. Jedná se totiž o sportovní událost, při které je obzvlášť důležité rozhodnout rychle. Tribunál má proto

¹⁴⁹ V orig. Board.

¹⁵⁰ Code of Sports-related Arbitration. čl. S9, S10 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁵¹ V orig. Ordinary Arbitration Division.

¹⁵² V orig. Appeals Arbitration Division.

¹⁵³ Code of Sports-related Arbitration. čl. S20 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

povinnost spor vyřešit do 24 hodin od podání návrhu.¹⁵⁴ CAS rovněž vykonává mediační činnost.¹⁵⁵

CAS svoji činnost vykonává prostřednictvím rozhodců. Rozhodce (a mediátory) jmenuje ICAS na návrh národních olympijských výborů a výboru mezinárodního. Rovněž je přijímán návrh mezinárodní federace a komise sportovců. Volební období je čtyř leté a po uplynutí stanovené doby je možná opakovaná volba rozhodců. Požadavek na jejich výběr je obdobný jako tomu bylo v případě ICAS. Rozhodci musí mít potřebnou kvalifikaci jako je dokončené právní vzdělání a znalosti týkající se sportovního práva případně mezinárodní arbitráže. Musejí dále také ovládat alespoň jeden z úředních jazyků.¹⁵⁶ Při jmenování rozhodců je potřeba brát ohled i na poměr zastoupení z hlediska jednotlivých kontinentů.¹⁵⁷ Důvodem je odlišná právní kultura. Rozhodci při svém jmenování písemně prohlašují, že svoji funkci budou vykonávat osobně, nezávisle a nestranně. Totéž platí i pro mediátory. Dalším kritériem je jejich počet. Rozhodců nesmí být méně jak tři sta a počet mediátorů nesmí klesnout pod padesát.¹⁵⁸ CAS vede jejich seznam, který je zveřejňován a pravidelně aktualizován na webových stránkách. Stejně jako tomu bylo v případě jmenování ICAS, tak i v tomto případě musí jmenování rozhodci a mediátoři zachovat mlčenlivost o řízení vedených před CAS vůči třetím stranám.¹⁵⁹

Dohled nad řádným postupem při řízení u arbitrážního soudu vykonává Kancelář CAS¹⁶⁰ v jejíž čele stojí generální ředitel.¹⁶¹ Právě Kancelář CAS je tím orgánem, ke kterému navrhovatel podává žádost k zahájení řízení a následně je i orgánem, který žádost přiděluje příslušnému oddělení¹⁶². Strany nemohou toto rozhodnutí nijak zpochybnit. Jejím úkolem je mimo jiné též vypočtení celkové výše

¹⁵⁴ Arbitration Rules applicable to the CAS ad hoc division for the Olympic Games. čl. 18 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁵⁵ CAS Mediation Rules. *TAS / CAS* [online]. 2016. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf

¹⁵⁶ Code of Sports-related Arbitration. čl. S14 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁵⁷ Code of Sports-related Arbitration. čl. S16 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁵⁸ Code of Sports-related Arbitration. čl. S13 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁵⁹ Code of Sports-related Arbitration. čl. S19 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁶⁰ V orig. CAS Court Office.

¹⁶¹ V orig. CAS Director General.

¹⁶² Rozhoduje, zda věc bude přidělena arbitrážní divizi, odvolací divizi, případně antidopingové divizi.

nákladů řízení. Zjednodušeně by se dalo říct, že se jedná o jakého si prostředníka mezi účastníky řízení a arbitrážním panelem. Veškerá komunikace mezi těmito stranami probíhá totiž právě skrze kancelář Arbitrážního soudu.

Na řízení celé Kanceláře se poté podílí generální ředitel CAS a to, včetně organizace ad hoc divize a finančních záležitostí. Jeho úkolem je též dohled nad rozhodci v souvislosti s dodržováním lhůt a vnitřních předpisů.¹⁶³

Pro řešení sporů vytváří CAS tzv. panely, které se skládají z jednoho nebo tří rozhodců, avšak o problematice průběhu řízení před mezinárodní sportovní arbitráží je podrobně pojednáno v následující podkapitole *Arbitrážní řízení*.

4.4 Řízení před CAS

4.4.1 Procesní pravidla

Pravomoc CAS rozhodovat spory v rámci jednotlivých sportovních disciplín musí být založena rozhodčí doložkou, smlouvou nebo v případě, že to vnitřní předpisy, kterými jsou zpravidla stanovy dané organizace, upravují, tak podáním odvolání proti jejímu rozhodnutí. Avšak naprostá většina z těch, kteří se svého práva u CAS dovolávají, mají rozhodčí doložku obsaženou již přímo ve stanovách, případně bývá obsažena i v přihlášce k účasti k soutěžím.¹⁶⁴ Právní úpravou průběhu řízení je Procesní řád CAS, jehož kompletní znění je zveřejněno na oficiálních webových stránkách CAS.¹⁶⁵

Mimo právní úpravy musí rozhodci dále respektovat obecné právní zásady¹⁶⁶, které jsou závazným pravidlem chování, jejichž platnost ale není vázána na formální vyjádření. Jde o pravidla, která nemusejí být výslovně zakotveny v textu právního předpisu, ale je možné je dovést jiným způsobem. Zásady, se kterými je možné se setkat i v jiných právních odvětví je například zásada právní jistoty, spravedlivého procesu, legitimního očekávání nebo ochrany práv nabytých v dobré víře. Tento výčet je ale pouze demonstrativní, ve skutečnosti jich je mnohem více. Zásadu kterou, dále není možné opomenout je zásada lat. *Contra proferentem*, kterou je možné najít zakotvenou i v českém právním řádu, konkrétně

¹⁶³ Code of Sports-related Arbitration. čl. S8 odst. 4 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023_EN.pdf

¹⁶⁴ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 132

¹⁶⁵ Code: Procedural Rules. *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://www.tas-cas.org/en/arbitration/code-procedural-rules.html>

¹⁶⁶ Odst. 156 rozhodnutí CAS ze dne 20. srpna 1999, *AEK Athens and SK Slavia Prague / Union of European Football Associations (UEFA)*, 98/200

v § 557 občanského zákoníku, kde je uvedeno „*Připouští-li použitý výraz různý výklad, vyloží se v pochybnostech k tíži toho, kdo výrazu použil jako první.*“ Toto pravidlo má poskytnout ochranu před víceznačnými výrazy v právním ujednání.

Vedle zmíněných obecných zásad, jsou také tři další důležité zásady, které jsou však specifické pouze pro řízení v oblasti sportu. Jedná o se o zásadu objektivní odpovědnosti v dopingových případech.¹⁶⁷ Podstatou této zásady je skutečnost, že sportovní asociace nemají při vyšetřování k dispozici takové prostředky jako veřejné orgány a v boji proti dopingu není tak možné postupovat jinou cestou než je cesta objektivní odpovědnosti. Tato zásada je výslovně upravena v čl. 2.1.1. Světového antidopingového kodexu.¹⁶⁸ Důkazní břemeno je v případě podezření na straně asociace. Ta musí prokázat, že se v těle sportovce nachází zakázaná látka a došlo tak k porušení antidopingových pravidel, což prokazuje testováním odebraného vzorku v laboratoři.¹⁶⁹ Objektivní odpovědnost však ale znamená, že právě sportovec je tím, kdo má povinnost zajistit, aby se do jeho těla zakázaná látka nedostala. K založení odpovědnosti tak stačí pouze zjištění přítomnosti jakékoliv zakázané látky v těle.¹⁷⁰ V návaznosti na to lze tedy dovodit, že v případě, došlo-li k porušení antidopingových pravidel podle čl. 2.1., tak se již nezkoumá úmyslné či neúmyslné zavinění, případně vědomá nedbalost.¹⁷¹

Další zásadou specifickou pro oblast sportu je zákaz zásahu do tzv. *field of play* rozhodnutí, což znamená, že funkcionářům, kterými jsou zpravidla rozhodčí, je umožněno, aby řídili sportovní utkání bez jakýchkoliv právních zásahů. Je jim tím ponechána určitá míra autonomie. Jeden z mála nápravných mechanismů, který je možné v daný okamžik uplatnit je video záznam.¹⁷² Tato zásada vychází z přesvědčení, že pravidla hry by neměly podléhat soudní kontrole. Je tomu zejména proto, že funkcionáři (rozhodčí), jsou do svých pozic, oproti rozhodcům,

¹⁶⁷ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 132

¹⁶⁸ V orig. World anti-doping code.

¹⁶⁹ Toto je jediný moment, kdy sportovec má možnost proces napadnout, s tím, že došlo k chybné manipulaci se vzorky a odběr by se tak stal neupotřebitelným. Avšak vzhledem k tomu, že je to velmi těžké prokázat, je zde téměř nulová šance na úspěch.

¹⁷⁰ World Anti-doping Code. WADA [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf

¹⁷¹ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo*. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. ISBN 978-80-87439-07-4. str. 29

¹⁷² Ve fotbale tuto činnost vykonává video asistent rozhodčího, jehož úkolem je přezkoumávat rozhodnutí hlavního rozhodčího, kdy k přezkumu používá právě video záznamu.

dosazování pro svou odbornost v konkrétním sportu.¹⁷³ Tato zásada je tedy postavena na základu, že podmínkou soudního přezkumu u rozhodčího soudu je, aby vzniklý spor měl právní základ, tedy aby předmětem posouzení byla právní pravidla, nikoliv však pravidla hry.

4.4.2 Arbitrážní řízení

Arbitrážní řízení je zahájeno zásadou dispoziční, tzn. na návrh stran. Tento návrh musí obsahovat identifikační údaje o navrhovateli, skutkový stav případu, petit a zároveň je třeba dodat doklad o tom, že je možné řízení zahájit, například smlouvu s rozhodčí doložkou nebo odkaz na stanovky asociace, je-li v nich doložka obsažena. Stejně tak, jak tomu bylo v případě arbitrážního řízení na národní úrovni, tak i zde musí navrhovatel v návrhu uvést, která osoba má být ustanovena arbitrem.¹⁷⁴ O sporu rozhoduje panel rozhodců, který se skládá buď z jednoho nebo ze tří rozhodců. Podstatné je, co vyplývá ze smlouvy, případně jak rozhodne prezident arbitrážní divize. V případě bude-li se jednat o panel se třemi rozhodci, je proces jmenování obdobný s procesem, který byl v práci již několikrát zmíněn. Jednoho z rozhodců jmenuje navrhovatel ve svém návrhu a druhého odpůrce poté, jakmile je k tomu vyzván. Tito rozhodci si následně zvolí prezidenta panelu, který je třetím rozhodcem. Jedná-li se však pouze o jednoho rozhodce, podstatná je zde dohoda stran, které se musí na rozhodci shodnout.¹⁷⁵

Navrhovatel je povinen zároveň uhradit jednotný administrativní poplatek ve výši 1.000 švýcarských franků.¹⁷⁶ Tento poplatek je nevratný. Samotné podání návrhu je finančně velice nákladné, protože po započtení všech nákladů se jedná až o statisíce korun českých. Do nákladů je třeba započítat také hodinovou sazbu rozhodců, která je závislá na výši předmětu sporu. Navrhovatel a odpůrce hradí rozhodcům rovněž i náklady na dopravu či ubytování. O tuto částku se dělí obě strany sporu. Je tedy otázkou, zda je řízení přístupné i pro „běžné smrtelníky“, kteří nejsou tak movití.

¹⁷³ How the Field of Play Doctrine Applies to Resolving Disputes in Sports [online]. Portland: Global sports advocates [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.globalsportsadvocates.com/blog/understanding-the-field-of-play-doctrine.cfm>

¹⁷⁴ Code of Sports-related Arbitration. čl. R38 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁷⁵ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 132-133

¹⁷⁶ K 26. 2. 2023 se jeden švýcarský frank po zaokrouhlení rovná 24 korun českých. Administrativní poplatek je tedy zhruba 24.000 Kč.

Následné řízení před panelem zahrnuje jak písemné podání, tak ústní jednání. Písemné podání obsahuje výčet veškerých důkazů, které účastníci v řízení uplatňují. V průběhu ústního jednání pak panel důkazy provede. Pro ústní jednání zároveň platí, že panel musí vyslechnout navrhovatele a odpůrce, případně svědky a znalce. Za jejich přítomnost odpovídá strana, která jejich výslech navrhla. Jednání se mohou účastnit pouze ty osoby, které byly stranami v písemném podání výslovně uvedeny. Prezident panelu může rovněž rozhodnout o tom, že jednání bude probíhat formou videokonference.

Platí zde koncentrační zásada, což znamená, že po ukončení ústního jednání strany následně již nemají možnost předkládat další písemné podání ani návrhy. Pokud má však panel rozhodců za to, že má dostatek podkladů, kterými je skutkový stav jednoznačně prokázán, může rozhodnout i bez nařízení ústního jednání.¹⁷⁷

Strany jsou též vyzvány, aby si zvolily jakým právem se má panel rozhodců řídit.¹⁷⁸ Procesní řád CAS počítá i s rozhodčím řízením více stran.¹⁷⁹ V takovém případě následuje výměna písemných podání stran sporu s následným ústním jednáním. Panel rozhodců je rovněž pověřen, aby se v průběhu sporu snažil vést strany ke smíru.¹⁸⁰

Pro rozhodčí řízení je specifické, že po dohodě stran je možné uplatnit to, čemu říkáme lat. *ex aequo et bono*. V přeneseném významu se jedná o fázi „ze spravedlnosti a vědomí“. Jedná se o pravomoc rozhodců rozhodnout tak, co považují pro daný případ za spravedlivé. Mohou tak zcela upustit od zákonů, kterými by se za běžných okolností měli řídit.¹⁸¹

Na konci řízení musí být však vždy vydán písemný rozhodčí nález a to bez výjimky. Jeho vydání je, jako celé arbitrážní řízení, neveřejné, neujednají-li si strany jinak.¹⁸² Takový to nález je konečný a závazný. Díky Úmluvě o uznání cizích

¹⁷⁷ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 133

¹⁷⁸ Pokud taková dohoda chybí, platí, že se postupuje dle švýcarského práva.

¹⁷⁹ V orig. Multiparty arbitration.

¹⁸⁰ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. ISBN 978-80-87439-07-4. str. 24

¹⁸¹ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2. str. 123

¹⁸² Code of Sports-related Arbitration. čl. R43 TAS / CAS [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

rozhodčích nálezů je rovněž také vykonatelný ve všech zemích, které jsou signatáři této úmluvy, kterou označujeme jako Newyorskou úmluvu.¹⁸³

Pokud by však strany nebyly s výsledkem sporu spokojeny, mohou podat ve lhůtě třiceti dnů od oznámení nálezu opravný prostředek k Švýcarskému federálnímu tribunálu. Tuto možnost je však potřeba pečlivě zvážit. Důvodem jsou jednak vysoké náklady a rovněž také relativně nízká šance na výhru vzhledem k velice limitovaným důvodům, které umožňují zrušení nálezu¹⁸⁴. Náklady na řízení u této soudní instance se u disciplinárních sporů pohybují okolo 5.000 švýcarských franků a v případě komerčních sporů dokonce kolem 40.000 švýcarských franků. Přesná výše nákladů se však určuje až v návaznosti na hodnotu sporu.¹⁸⁵

4.4.3 Odvolací řízení

Odvolací řízení je dalším možným typem řízení před CAS. V případě řádného rozhodčího řízení, o kterém pojednávala předchozí kapitola, se jednalo o řešení běžných sporů vznikajících v rámci jednotlivých sportovních disciplín. Oproti tomu odvolací řízení je na místě v případě, je-li předmětem sporu rozhodnutí vydané orgány sportovních organizací. Jestliže tedy stěžovatel vyčerpá v rámci struktury předmětné sportovní organizace všechny možné opravné prostředky, je CAS v pozici finálního odvolacího orgánu.¹⁸⁶ Bližším specifikem je dále skutečnost, která vyplývá z rozhodovací praxe CAS, a to ta, že odvolací řízení řeší pouze rozhodnutí, která mají disciplinární charakter. Pokud by tomu tak nebylo, jako například v případě sporu o kvalifikaci sportovců, je spor přidělen arbitrážní divizi.¹⁸⁷ Odvolací řízení je nicméně převažující činností CAS.¹⁸⁸

¹⁸³ Vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 6. 11. 1959, č. 74/1959 Sb., o Úmluvě o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů

¹⁸⁴ Tyto důvody jsou obsaženy v čl. 192 švýcarského zákona o soukromém mezinárodním právu. Jedná se o pochybení v ustanovení rozhodců, případně o pochybení rozhodčího orgánu v souvislosti s jurisdikcí. Dalšími důvody je porušení rovnosti stran nebo případ, kdy rozhodčí orgán řešil otázku které neměl či naopak.

¹⁸⁵ HAMERNÍK, Pavel. *Odvolací řízení před Rozhodčím soudem pro sport*. *Bulletin-advokacie.cz* [online]. 2015 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/odvolaci-řízení-před-rozhodcím-soudem-pro-sport-cas?browser=mobi>

¹⁸⁶ Jednou z podmínek, aby bylo možné se svého práva dovolávat u CAS, je rozhodčí doložka obsažená ve smlouvě či stanovách, případně musí být tato možnost stanovena jinými vnitřními předpisy.

¹⁸⁷ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. ISBN 978-80-87439-07-4. str. 23

¹⁸⁸ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 133

Stejně tak jako v případě řádného arbitrážního řízení se i odvolací řízení řídí kodexem CAS. Tato dvě řízení jsou si však velice podobná – pro odvolací řízení platí z velké části obdobná ustanovení, která se vztahovala k arbitrážnímu řízení. Tato podkapitola je proto zaměřena spíše na specifika, která odvolací řízení obsahuje.

Stejným znakem pro obě řízení je zahájení řízení na základě dispoziční zásady, namísto navrhovatele, zde máme však odvolatele podávajícího odvolání proti rozhodnutí federace, asociace či proti rozhodnutí týkajícího se sportovní činnosti vydaného jiným orgánem.¹⁸⁹ Pro odvolací rozhodčí řízení je specifická dvoufázovost podání odvolání¹⁹⁰ a rovněž stanovení lhůty, ve které je možné odvolání podat.

Nejprve je podán tzv. *Statement of Appeal*, kterým se odvolací řízení zahajuje. Dalo by se to přeložit jako jaké si prohlášení o odvolání, ve kterém odvolatel označí odpůrce a připojí kopii rozhodnutí, které je napadáno. Odvolání dále obsahuje také jméno rozhodce a znění petitu. Rovněž je potřeba, aby odvolatel doložil předpis, ze kterého vyplývá možnost odvolání k rozhodčímu soudu podat. Lhůta k podání odvolání činí dvacet jedna dní od doručení napadeného rozhodnutí odvolateli.¹⁹¹ Po uplynutí této lhůty počíná běžet nová deseti denní lhůta, která je stanovena pro podání tzv. *Appeal Brief*. Jedná se o druhou fázi podání odvolání, která obsahuje odůvodnění. Odvolatel je povinen odvolání odůvodnit jak po stránce právní tak po stránce skutkové. Veškeré skutečnosti a důkazy, o které se odvolatel opírá, musí být připojeny k podání ve druhé fázi. Předpisy nevylučují, aby odůvodnění a přílohy byly součástí první fáze. V takovém případě by bylo dostačující, pokud by odvolatel pouze oznámil, že *Statement of Appeal* má být považován za *Appeal Brief*.¹⁹² Obě podání se předkládají Kanceláři CAS,¹⁹³ která následně podání zašle odpůrci, který se k němu do dvaceti dnů musí vyjádřit.¹⁹⁴ Jeho odpověď musí obsahovat jak argumenty, tak jména svědků, znalců či dalších

¹⁸⁹ Code of Sports-related Arbitration. čl. R47 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁹⁰ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 133

¹⁹¹ Code of Sports-related Arbitration. čl. R48, R49 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁹² Tato situace však v praxi zpravidla nenastane. Důvodem je poměrně krátká k podání *Statement of Appeal*.

¹⁹³ Code of Sports-related Arbitration. čl. R51 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

¹⁹⁴ V orig. Answer.

osob, které by měli být předvolány. Další průběh řízení totiž zpravidla¹⁹⁵ neumožňuje předkládat další důkazy.¹⁹⁶

Co se týče jmenování rozhodců, tak zde žádná specifika oproti řádnému arbitrážnímu řízení nenalezneme, a proto se tato podkapitola touto problematikou podrobněji nezabývá.¹⁹⁷ Totéž platí i pro nález, jeho vlastnosti a náležitosti.¹⁹⁸

V rámci odvolacího řízení je důležitý princip *de novo*, na základě kterého může panel rozhodců vydat nové rozhodnutí, kterým nahradí napadené rozhodnutí a není vázán předloženými důkazy ani tvrzenými skutečnostmi. Pokud to tedy bude považovat za vhodné, může sám provést nové důkazy. Další možností, jak může panel rozhodnout je, že rozhodnutí zruší a věc vrátí předchozí instanci.¹⁹⁹

4.4.4 Antidopingová divize

Antidopingová divize je třetí divizí, ze které se CAS skládá. Je zároveň divizí nejmladší, která je do Kodexu CAS začleněna od 1. 1. 2019. Lze se domnívat, že důvodem jejího včlenění do souboru pravidel, byl nárůst kauz, jejichž předmětem bylo právě užívání zakázaných látek. O problému dopingu ve sportu, také začínají projevovat čím dal tím větší zájem média a bylo tak v zájmu CAS, aby byla vytvořena divize, speciálně zaměřená na tuto problematiku.

Cílem antidopingové divize je vystupovat jako orgán prvního stupně, jménem signatářů Světového antidopingového kodexu, kteří delegovali své pravomoci CAS. Mezinárodní arbitráž má následně prostřednictvím antidopingové divize vést antidopingová řízení a ukládat příslušné sankce.²⁰⁰

Návrh na zahájení rozhodčího řízení podává zpravidla právě jeden ze signatářů WADC.²⁰¹ I zde o sporu rozhoduje buď jediný rozhodce nebo po dohodě stran tříčlenný panel. Rozhodci jsou jmenováni ze zvláštního seznamu rozhodců,

¹⁹⁵ Pokud si strany neujednají jinak.

¹⁹⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 134

¹⁹⁷ V případě odvolacího řízení platí obdobná pravidla jako v případě řádného arbitrážního řízení. Úpravu nalezneme v čl. R53 a násl. v Kodexu CAS.

¹⁹⁸ Toto však neplatí bez výjimky. V případě disciplinárních věcí, zejména těch, které se týkají dopingu, je možné, aby rozhodci v rámci odvolacího řízení, které je zpravidla neveřejné, od této náležitosti upustili. Musí o to však zažádat ten, proti němuž se řízení vede.

¹⁹⁹ Code of Sports-related Arbitration. čl. R57 *TAS / CAS* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023__EN_.pdf

²⁰⁰ World Anti-doping Code. čl. A1 *WADA* [online]. 2023. Dostupné také z: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf

²⁰¹ Code Signatories. *WADA* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/world-anti-doping-code/code-signatories>

právě pro řízení týkající se dopingu ve sportu.²⁰² Jmenování opět probíhá obdobně jako v případě řádného arbitrážního řízení či odvolacího řízení. Ustanovený rozhodce nebo panel rozhodců by měl následně v přiměřeném čase rozhodnout. Výjimkou však je situace, pokud se bude jednat o užívání zakázaných látek v průběhu olympijských her. V tomto případě je nutné vydat rozhodčí nález do dvaceti čtyř hodin od zahájení řízení. Stejně tak tomu je i v případě ad hoc divize CAS, o které pojednává následující kapitola.

4.4.5 Ad hoc divize CAS

Ad hoc divize CAS je zřizována ICAS v případě konání velkých sportovních akcí. Typickým příkladem je pořádání olympijských her. Účelem zřízení této divize je včasné vyřešení sporů, k jejichž vzniku došlo v souvislosti s časově omezenou sportovní akcí. Vycházíme z čl. 61 odst. 2 Olympijské charty, kde je uvedeno, že: „*každý spor vzniklý při olympijských hrách nebo v souvislosti s nimi, přísluší v souladu s Kodexem sportovních arbitráží výlučně Sportovnímu arbitrážnímu soudu.*“²⁰³

Zřízená Ad hoc divize má svou kancelář v místě, kde se daná sportovní událost koná. Skutečné sídlo, v právním slova smyslu, se ale nachází v Lausanne, což je důvodem, proč se řízení řídí švýcarským právem.²⁰⁴

K jeho zahájení dojde opět na základě návrhu, ve kterém je označeno co navrhovatel požaduje, případně rozhodnutí, které je napadáno. O sporu rozhoduje jednočlenný případně tříčlenný panel, který je jmenován prezidentem Ad hoc divize. Průběh řízení je poté obdobný jako v případě řízení před CAS. Kritérium, které tato dvě řízení od sebe odlišuje je čas, který je zcela klíčový při řešení sporů vzniklých v průběhu sportovních událostí. Panel v tomto případě musí rozhodnout do dvaceti čtyř hodin od podání návrhu, s tím, že k prodloužení lhůty dochází pouze výjimečně. Vzhledem k časové tísní je rozhodnutí ihned po vydání vykonatelné. Pokud by účastníci nebyli s výsledkem spokojeni, mají možnost se obrátit

²⁰² Jedná se o rozhodce, které ICAS navrhuje ze stálého seznamu rozhodců CAS. Kritériem jeho výběru jsou zkušenosti v antidopingové problematice.

²⁰³ Olympic charter. International Olympic Committee [online]. 2021 [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: https://stillmed.olympics.com/media/Document%20Library/OlympicOrg/General/EN-Olympic-Charter.pdf?_ga=2.28152444.1158252853.1677542181-77081586.1677542181

²⁰⁴ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 135

s odvoláním ke Švýcarskému federálnímu tribunálu, stejně tak jako již bylo zmíněno v případě řádného arbitrážního řízení.²⁰⁵

Činnost Ad hoc divize je oproti ostatním řízením bezplatná. Strany sporu si hradí pouze náklady na právní zastoupení, případně za tlumočníky a znalce.²⁰⁶

Ad hoc divize byly zřízeny například na olympijských hrách v Naganu, v Sydney nebo třeba v Athénách. Dále byly zřizovány také v rámci fotbalového mistrovství Evropy pořádaného v Nizozemí, Belgii či v Portugalsku. Na uvedených příkladech je tak možné vidět, že ačkoliv jsou olympijské hry pro zřizování ad hoc divizí typické, nejsou zdaleka jediným případem sportovní události, v rámci které ke zřízení divize dojde.²⁰⁷

Zkušenost s rozhodnutím ad hoc divize má i náš národní hokejový tým. V roce 1998 na olympijských hrách v Naganu bylo rozhodováno o tom, zda český národní tým ve čtvrtfinále nastoupí proti USA nebo proti Bělorusku. Důvodem sporu byl švédský hráč, který ačkoliv měl americké občanství, tak odehrál zápasy za švédský tým. Následkem měla být kontumace jejich výsledků za již odehrané zápasy.²⁰⁸ Hráč byl nakonec však pouze vyloučen, na základě rozhodnutí Mezinárodní hokejové federace. Proti tomu se český tým, který by v případě kontumace při změně výsledků nastoupil proti Bělorusku, odvolal k ad hoc divizi. Odvolání podalo i Švédsko, které by jinak nastupovalo s Ruskem, tedy bývalým soupeřem Běloruska.²⁰⁹ Tribunál odvolání však odmítl a potvrdil rozhodnutí federace.²¹⁰ Z rozsudku jde zároveň vyzorovat odmítavost CAS vměšovat se do rozhodnutí, které se týkají čistě sportovních pravidel hry.²¹¹ O této problematice podrobněji pojednávala předchozí podkapitola *procesní pravidla arbitrážního řízení*.

²⁰⁵ Arbitration Rules applicable to the CAS ad hoc division for the Olympic Games. TAS / CAS [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023_EN.pdf

²⁰⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6. str. 135

²⁰⁷ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2. str. 123

²⁰⁸ Podle pravidel Mezinárodní hokejové federace (IHF).

²⁰⁹ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2. str. 125

²¹⁰ Rozhodnutí Ad hoc divize (Olympijské hry v Naganu) ze dne 18. února 1998, Czech Olympic Committee, Swedish Olympic Committee and S. / International Ice Hockey Federation (IIHF), 98/004-005

²¹¹ Odmítavost CAS vměšovat se do rozhodnutí vychází ze zásady, že pravidla hry by neměly podléhat soudní kontrole.

4.4.6 Mediace CAS

Jak již bylo výše uvedeno, rozhodci by se měli v průběhu řízení snažit vést strany ke smírnému vyřešení sporu. Řídí se při tom zvláštními pravidly, která byla sepsána speciálně pro mediaci před CAS²¹². Subsidiárně je dále možné užít i obecná ustanovení Kodexu CAS.

Mediací je dle čl. 1 podle výše uvedených pravidel nezávazný a neformální postup, který je založen na dohodě stran, které mají za cíl spor urovnat a zároveň si pro sebe vyjednat co nejlepší podmínky. Mediátor CAS plní úlohu toho, kdo stranám při vyjednávání napomáhá. V případě, že účastníci mají o tuto „pomoc“ zájem, uzavřou mezi sebou dohodu o zprostředkování,²¹³ kterou se zavazují podřídit se mediaci. Tato dohoda je podepsána buď samostatně nebo může mít formu mediační doložky ve smlouvě.²¹⁴

Z možnosti projednat danou problematiku smírnou cestou jsou vyloučeny disciplinární spory, které se týkají dopingů, manipulace s výsledky zápasů či korupce.²¹⁵

4.5 Aktuální kauzy

České fotbalové prostředí nám aktuálně nabízí hned dvě kauzy, které jsou ukázkovým případem řešení sporů před vnitřními orgány spolku. Prvním takovým to sporem je spor mezi fotbalovým hráčem Martinem Haškem a pražským fotbalovým klubem AC Sparta Praha. V rámci řízení se řešila otázka jednostranné výpovědi²¹⁶, kterou hráč podal po tom, co byl na základě neshod přeřazen do B-týmu. Obdobný případ byl řešen i v rámci druhé kauzy, kde stranami sporu byl hráč Michal Jeřábek spolu s jeho novým zaměstnavatelem Fotbalovým klubem Jablonec a údajně poškozený fotbalový klub FK Teplice. Důvodem sporu zde byla opět jednostranná výpověď hráče. V obou případech hráči využili možnosti se svého práva dovolávat u mezinárodní sportovní arbitráže. V případě Martina Haška bylo rozhodnuto v jeho neprospěch, kdežto u Michala Jeřábka verdikt ještě nebyl

²¹² CAS Mediation Rules. *TAS / CAS* [online]. 2016. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf

²¹³ V orig. Mediation agreement

²¹⁴ CAS Mediation Rules. čl. 2 *TAS / CAS* [online]. 2016. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf

²¹⁵ CAS Mediation Rules. čl. 1 *TAS / CAS* [online]. 2016. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf

²¹⁶ Přestupní řád. § 22 *FAČR*. | *FOTBAL.CZ* [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/323>

vynesen. Avšak ještě předtím, než budu jednotlivé kauzy popisovat, věnuji pár vět možnostem jednostranného rozvázání profesionální smlouvy.

Jedním ze základních principů, nejen ve fotbalovém prostředí, je povinnost dodržování smluv. Je však možné, si v rámci interní právní úpravy stanovit případy, kdy lze od tohoto principu upustit. Této možnost využila právě FIFA, která ve svém Přestupním řádu²¹⁷ stanovuje hned tři tyto případy a to konkrétně v čl. 14, čl.14bis a čl. 15. Pozadu s úpravou nezůstala ani FAČR, která tato pravidla doslovně zakotvila do svého Přestupního řádu v § 22 odst. 8. Ať už se jedná o mezinárodní úpravu nebo úpravu národní, důvody pro jednostranné vypovězení profesionální smlouvy jsou následující.

První důvodem je „*hrubé jednání smluvní strany, které má za cíl druhou smluvní stranu přinutit ukončit nebo změnit podmínky profesionální smlouvy.*“²¹⁸ Pod toto ustanovení bychom mohli zařadit různé formy šikany, která by mohla probíhat zejména ze strany klubu. Dále by se mohlo jednat o udělování nepřiměřených pokut, znemožňování tréninků či o přerazování hráčů do B-týmu. Právě tento poslední důvod je důvodem, na který se odvolávali oba hráči ve výše zmíněných kauzách. Druhý bod bychom mohli označit jako „dlužné peníze“. Na základě tohoto ustanovení je možné smlouvu jednostranně vypovědět ve chvíli, kdy klub hráči více jak dva měsíce nevyplatil odměnu. Tato úprava se rovněž vztahuje na situaci, kdy odměny nejsou hrazeny pravidelně. V tomto případě je potřeba, aby dlužná částka svou poměrnou výší odpovídala dvěma měsíčním odměnám. Třetí a zároveň poslední důvod se týká hráčů, kteří jsou v roli náhradníků. Ti mají možnost jednostranné výpovědi, pokud za sezonu z možné hrací doby svého týmu neodehrají alespoň deset procent.²¹⁹ K tomuto třetímu bodu je však třeba dodat, že je zakotven pouze v Přestupním řádu FIFA, nikoliv však v úpravě FAČR. Dále již bude kapitola pojednávat o jednotlivých kauzách.

K jednostranné výpovědi Martina Haška došlo v roce 2020. Impulesem pro jeho rozhodnutí bylo mnoho neshod, mezi které patřilo již zmíněné přerazení do rezervy klubu. Klub s jeho odchodem však nesouhlasil a rozhodl se soudně bránit před vnitřními orgány FAČR. Vzhledem k tomu, že se jednalo o spor, kde hodnota

²¹⁷ V angličtině Regulations on the Status and Transfer of Players

²¹⁸ Přestupní řád. § 22 odst. 8 písm. a) FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/323>

²¹⁹ Regulations on the Status and Transfer of Players čl. 15. FIFA.com [online]. 2022 [cit. 2023-03-29]. Dostupné také z: <https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>

předmětu přesahovala částku sto tisíc korun, rozhodoval ve věci rozhodčí senát, který dal za pravdu navrhovateli – výpověď smlouvy byla podána neoprávněně.

Jak již pojednávala kapitola *Řešení sporů ve fotbalovém prostředí*, řízení je dvouinstanční. Vzhledem k tomu, že odpůrce nebyl s rozhodnutím spokojen, měl možnost podat odvolání k druhé instanci. O věci následně rozhodoval pětičlenný odvolací rozhodčí senát. Ani v tomto případě nebyl však odpůrce úspěšný. Po vyčerpání všech opravných prostředků, kterých mohl v rámci FAČR využít, odpůrce využil možnosti řešit spor u mezinárodní sportovní arbitráže. 28. 11. 2022 však AC Sparta Praha na svých oficiálních webových stránkách zveřejnila, že sportovní arbitráž rozhodla v jejich prospěch. Závěrem rozhodců tedy bylo, že výpověď byla neoprávněná. Jedním z argumentů hráče bylo, že jeho dočasné zařazení do B-týmu bylo protiprávní, což však bylo arbitráží vyvráceno, stejně jako neoprávněnost uložení pokut za neodcestování hráče do zahraničí na soustředění a nesplnění individuálního tréninkového plánu. Hráči byla zároveň uložena povinnost uhradit navrhovateli kompenzaci ve výši 94.000 eur, částku 2.500 švýcarských franků za výlohy klubu spojené s arbitrážním řízením a rovněž 60 % nákladů arbitrážního řízení. Martin Hašek tedy ze sporu vyšel jako poražený. Čeho však dosáhl v rámci toho, že využil mezinárodní arbitráže, bylo poníženi částky kompenzace klubu. Sborem rozhodců mu byla přisouzena úhrada částky ve výši 800.000 eur, která odrážela tržní hodnotu hráče v období, kdy spor vznikl. CAS však postupovala odlišně a částku snížila na 94.000 eur. Tato částka představuje rozdíl mezi měsíčním příjmem hráče ve fotbalovém klubu, kde působil po neoprávněném vypovězení smlouvy a měsíčním příjmem v AC Sparta Praha. Rozdíl následně převedl do období, po které měla trvat smlouva, pokud by nebyla vypovězena.²²⁰

Druhou kauzou je kauza hráče Michala Jeřábka, který stejně jako v předchozím případě jednostranně rozvázal smlouvu s fotbalovým klubem FK Teplice a jako volný hráč²²¹ přestoupil do Fotbalového klubu Jablonec. Spor měl obdobný průběh jako tomu bylo u hráče Martina Haška. Dokonce se spory shodují i s argumenty obou hráčů, kteří namítali protiprávnost jejich přeřazení do rezervy klubu. I zde Sbor rozhodců, jak v první, tak v druhé instanci dal za pravdu

²²⁰ Rozhodnutí CAS ve věci Martin Hašek. *Sparta.cz* [online]. Praha, 2022, 28.11.2022 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/clanek/rozhodnuti-cas-ve-veci-martin-hasek-40302>

²²¹ Profesionální smlouva zaniká v okamžiku, kdy hráč smlouvy vypoví a výpověď je doručena druhé smluvní straně. To zda je výpověď smlouvy učiněna v rozporu s Přestupním řádem FAČR či nikoliv nemá na zánik smlouvy v daný okamžik vliv.

navrhovateli, kterým byl fotbalový klub z Teplic. Hráč rovněž využil možnosti domáhat se ochrany u Mezinárodní sportovní arbitráže, která však ještě nerozhodla. Na rozdíl však od bývalého hráče Sparty, má Michal Jeřábek větší šanci na rozhodnutí v jeho prospěch. Teplický klub se totiž v jeho případě nijak netajil tím, že důvodem jeho přeřazení do B-týmu byla neochota hráče prodloužit s FK Teplice profesionální smlouvu.

V případě Martina Haška můžeme již hovořit o tom, že vyčerpal veškeré možné opravné prostředky, které mu interní normy sportovních organizací nabízí. Nyní má tak možnost se svého práva dovolávat u obecného soudu žalobou na neplatnost rozhodnutí spolkového orgánu pro rozpor se zákonem nebo stanovami. O této možnosti obrany pojednává následující kapitola.

5 Meze ingerence soudní moci

V případě rozhodnutí orgánů spolku je možné využít prostředků interní obrany, ať už se jedná o prostředky na úrovni národních asociací nebo mezinárodních federací. Této hierarchii a jednotlivým možnostem obrany byly věnovány předchozí kapitoly. Pokud však účastník sporu není s výsledkem spokojen, nebo pokud prostředky obrany nejsou pro daný spolek dány, přichází v úvahu náprava soudní cestou a právě o této problematice tato kapitola pojednává.²²²

Možnost soudní ochrany sporu je však limitovaná. Spolky jsou totiž korporacemi soukromoprávního typu, což znamená, že je jejich charakteristickým prvkem je jejich autonomie, do které ze strany státních orgánů nesmí být zasahováno. Tento přístup vyplývá z právního předpisu stojícího na ústavní úrovni, kterým je Listina základních práv a svobod. Čl. 20 odst. 4 této Listiny utváří ústavněprávní zásadu odluky sdružení od státu, k jejímuž zakotvení vedla podmínka, že člen spolku musí respektovat jakou si interní spolkovou demokracii, jejíž součástí je podmínka podrobit se rozhodnutí orgánů spolku.²²³ K autonomii spolku se vyjádřil také Ústavní soud v jednom ze svých nálezů. V nálezu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I ÚS 90/06²²⁴ uvedl, že *„úprava práva na svobodné sdružování je založena na principu odloučenosti od státu, na principu členské samosprávy, do níž stát nesmí nijak zasahovat, neboť mu to zakazuje ústavní princip odluky soukromoprávních korporací spolkového práva od státu, a též na principu práva člena na soudní ochranu proti rozhodnutí orgánu společnosti, které je v rozporu se zákonem nebo stanovami, příp. s jiným vnitřním předpisem.“*²²⁵ Je třeba však zdůraznit, že k členství ve spolku nelze nikoho nutit.²²⁶

Ochrana člena spolku není v českém právu samostatně upravena, což ale neznamená, že by právní úprava této problematiky absentovala úplně. O ochraně člena spolku pojednával zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. V § 15 odst. 1 tohoto zákona byl zakotven právní nástroj, kterým bylo možné zakročit proti protiprávnímu jednání rozhodnutí spolku. V případě považoval-li člen sdružení

²²² RONOVSKÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 127

²²³ Výjimkou je, pokud by rozhodnutí bylo s vnitřními předpisy v rozporu, případně pokud by tyto předpisy byly v rozporu se zákonem.

²²⁴ Závěry z tohoto rozhodnutí je možné aplikovat i v rámci nové právní úpravy.

²²⁵ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 90/06

²²⁶ § 215 odst. 1 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

(spolku)²²⁷ vydané rozhodnutí za takové, které odporovalo stanovám nebo bylo dokonce v rozporu se zákony, měl možnost požádat místně a věcně příslušný okresní soud o určení, zda takové rozhodnutí je či není v souladu se stanovami a zákonem. Toto byl však jediný možný prostředek, kterým bylo možné se domoci soudní ochrany svých práv.²²⁸

Po nabytí účinnosti nového občanského zákoníku došlo k rozšíření možnost zásahu státu do činnosti spolku. Soudní ochrana, kterou předmětný zákon nabízí, je členům spolku poskytnuta na základě podání návrhu na zahájení soudního řízení. Vybrané žalobní návrhy, kterými je možné se dovolávat svého práva jsou následující:

- žaloba na neplatnost rozhodnutí spolkového orgánu pro rozpor se zákonem nebo stanovami,²²⁹
- žaloba na neplatnost vyloučení ze spolku,²³⁰
- žaloba o přiměřené zadostiučinění při závažném porušení základních členských práv,²³¹
- žaloba na vyslovení neplatnosti smlouvy o fúzi.²³²

Nejedná se ale o taxativní výčet. Soudní ochrana náleží každému členu spolku i v případě, pokud by došlo k porušení dalších práv, které jsou mu přiznány zákonem nebo stanovami. V návaznosti na již zmíněnou spolkovou autonomii by však tento seznam, pokud možno, neměl být rozšiřován nad rámce zákonem stanovených případů.²³³

Tato kapitola nadále bude pojednávat zejména o prvním typu žalobního návrhu, kterým je žaloba na neplatnost rozhodnutí spolkového orgánu. Důvod volby je prostý. Jedná se o žalobu nejvíce užívanou, v souvislosti s problematikou ochrany člena spolku.

²²⁷ V době platnosti zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů se nejednalo o člena spolku a o člena občanského sdružení. S přijetím zákona č. 89/2012, občanský zákoník došlo k přeměně občanských sdružení na spolky.

²²⁸ RONOVSKÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 128

²²⁹ § 258 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

²³⁰ § 242 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

²³¹ § 261 zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

²³² § 283 zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

²³³ RONOVSKÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 130, 131

Komplexní právní úprava je obsažena v ustanovení § 258 občanského zákoníku: „Každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami, pokud se neplatnosti nelze dovolat u orgánů spolku.“ Toto ustanovení se od staré právní úpravy zcela liší. Zákon o sdružování osoby umožňoval soudu pouze určit, zda rozhodnutí spolku je či není v souladu se zákonem nebo stanovami. Nová právní úprava ale soudu přiznává pravomoc deklarovat neplatnost takového rozhodnutí.²³⁴

Zákon, který je pro úpravu spolkového řízení stěžejní je zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Jeho působnost je vymezena hned v jednom z prvních paragrafů. V § 2 písm. e)²³⁵ je uvedeno, že zákon upravuje některé z otázek týkajících se právnických osob. Tato právní úprava je poté blíže specifikována v § 85 písm. a) téhož zákona: „Řízeními o některých otázkách týkajících se právnických osob jsou řízení ve statusových otázkách.“ Za statusové otázky je považováno právě již zmíněné řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku.²³⁶ Poměrně podstatnou změnou, která souvisí s tímto zákonem, který nabyl účinnosti stejného dne jako občanský zákoník, je příslušnost soudu pro spolková řízení. Původně totiž spor probíhal dle právní úpravy občanského soudního řádu²³⁷ v prvním stupni u okresního soudu. Vzhledem však k nabytí účinnosti zákona o zvláštních řízeních soudních, došlo ke změně a žalobní návrh v první stupni projednává krajský soud, u kterého je právnická osoba zapsána ve veřejném rejstříku.²³⁸ V případě, že by o věci rozhodl soud, který by nebyl věcně příslušný, byla by tato skutečnost odvolacím důvodem (např. místo krajského soudu by rozhodl okresní soud).²³⁹

Zákon o zvláštních řízeních soudních zakládá hned několik institutů za účelem větší ochrany členů spolku. Stará úprava spolkového řízení uplatňovala zásadu koncentrace. Strany sporu mohly uvádět rozhodné skutečnosti a označovat důkazy pouze do konce prvního jednání ve věci. To se však s účinností nové právní úpravy změnilo. § 20 odst. 2 zákona o zvláštních řízeních soudních uvádí, že

²³⁴ RONOVSKÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 131

²³⁵ Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

²³⁶ PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 2.

²³⁷ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

²³⁸ § 86 odst. 1 ve spojení s § 85 písm. a), zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

²³⁹ § 205 odst. 2, písm. a) zákon č. 99/1963, občanský soudní řád

účastníkům je dána možnost uvedené úkony činit až do vydání rozhodnutí a rovněž možnost uvádět nové skutečnosti a důkazy v případném odvolacím řízení. Další změnou ve prospěch členů spolků je zavedení zásady vyšetřovací. Význam této zásady spočívá v povinnosti soudu, aby sám zjistil skutečnosti a zajistil důkazy důležité pro rozhodnutí a to bez ohledu na to, co účastníci uvádějí.²⁴⁰

Podmínkou pro to, aby bylo možné se domáhat svého práva u nezávislého a nestranného soudu je vyčerpání všech možných opravných prostředků, které vnitřní předpis spolku nabízí. Pokud by žalobce tuto podmínku nesplnil, nebylo by možné jeho žalobě vyhovět.²⁴¹ Má se za to, že v případě, pokud člen práva na vnitrospolkový přezkum nevyužije, platí, že s rozhodnutím spolkového orgánu souhlasí a bude ho respektovat. Odvolací právo a zároveň přezkumná povinnost orgánu spolku se věcí zabývat, musí vždy vyplývat ze stanov či jiného vnitřního předpisu. Za zakotvení takového práva nelze považovat obecnou dohlížecí pravomoc kontrolní komise.

Možnost vnitro spolkového přezkumu tak musí být vzhledem k výše uvedenému dostupná pro všechny členy spolku.²⁴² Zároveň tato možnost nesmí být vázána na podmínky, které by člena omezovaly, případně znevýhodňovaly, jako je například uložení povinnosti uhradit sporné spolkové sankce. Tato podmínka vyplývá mimo jiné z rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, konkrétně jde o rozsudek ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5249/2015.²⁴³

Co se týče aktivní legitimace k podání žalobního návrhu, tak vycházíme z dikce zákona, konkrétně z § 258 občanského zákoníku. Doslovné znění tohoto ustanovení je již v této práci uvedeno. K dovození toho, kdo je oprávněn podat žalobní návrh, je podstatné spojení, že návrh soudu může podat „každý člen spolku“ a zároveň, také ten kdo má „zájem hodný právní ochrany“. Oproti staré právní úpravě spolkového řízení současná úprava vymezuje širší způsob aktivní legitimace

²⁴⁰ MENŠÍKOVÁ, Sylvie. Řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku. *Epravo.cz* [online]. Praha: KŠD LEGAL advokátní kancelář, 2015 [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/rizeni-o-vysloveni-neplatnosti-rozhodnuti-organu-spolku-99545.html>

²⁴¹ Soud by v takovém případě žalobu zamítl

²⁴² PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 8.

²⁴³ Odvolací a revizní komise Českomoravského fotbalového svazu (předchůdce FAČR) vydala rozhodnutí o zamítnutí odvolání z důvodu nezaplacení uložené pokuty odvolatelem, a to ve výši 300.000 Kč. Interní předpisy platné v té době totiž uváděly zaplacení uložené pokuty jako jednu z podmínek projednání podání odvolání. Též Městský soud v Praze v dané věci s rozhodnutím souhlasil a odkazoval na interní normy. Nejvyšší soud však rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil témuž soudu k dalšímu projednání.

k podání žaloby. Podle původního pojetí mohl žalobu podat pouze člen spolku a v případě, že byla podána někým jiným, soud ji zamítl. Nynější tendence však umožňují, aby se práva na přezkum rozhodnutí spolku dovolávaly i ty osoby, které členy spolku sice nejsou, ale rozhodnutím spolku bylo zasaženo do jejich práv. V případě takových osob je však nutné, aby prokázaly konkrétní újmu, která jim rozhodnutím spolku vznikla.²⁴⁴ Příkladem by mohla být situace, kdy členové spolku podají žalobu proti rozhodnutí nadřízeného spolkového svazu, což potvrdil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo 2750/2005.²⁴⁵

V souvislosti s otázkou, kdo je aktivně legitimován k podání žaloby, může dojít také k tomu, že v průběhu řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí spolku členství žalobce zanikne. V takovém to případě musí žalobce prokázat, že i přes zánik jeho členství, má na věci zájem hodný právní ochrany. Pokud by své povinnosti nedostál, dojde ke ztrátě jeho aktivní legitimace k podání žalobního návrhu. Žalobce totiž musí být členem spolku jak ke dni podání návrhu, tak i ke dni kdy je vynesena rozsudek, což opět dovodil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 458/2019. Zároveň také uvedl, že zájem hodný právní ochrany musí být zájmem právním.²⁴⁶ Jedná se například o situaci, kdy rozhodnutí, které je navrhovatelem napadáno, mu ukládá určitou povinnost nebo mu naopak odebrává právo či jinak mění jeho právní postavení.²⁴⁷

Podání žaloby nemá na účinnost rozhodnutí žádný vliv. Spolek a zároveň i žalobce má tak povinnost se rozhodnutím i nadále řídit. Pokud by však přece jen bylo potřeba účinnost rozhodnutí ovlivnit, je možné se vydat cestou vydání předběžného opatření. Tento postoj je zcela logický. V některých případech by totiž odkladný účinek nebyl ani možný. Zpravidla se jedná o podání žaloby proti rozhodnutí o volbě orgánů spolku, kdy tyto orgány musí i nadále pokračovat ve výkonu svých funkcí.²⁴⁸ Tento výklad účinků žaloby ve svých rozhodnutích potvrzuje také Nejvyšší soud, který v rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 5544/2017 uvedl,

²⁴⁴ RONOVSKÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUK a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8, str. 133

²⁴⁵ Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. 28 Cdo 2750/2005: „*Také fyzická osoba, která není členem občanského sdružení, je oprávněna použít ustanovení odst. 1 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, a podat § 15 určovací žalobu směřující proti rozhodnutí orgánu tohoto sdružení, a to za předpokladu, že takové rozhodnutí negativně zasáhlo do sféry jejich práv.*“

²⁴⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 27 Cdo 458/2019

²⁴⁷ PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 4

²⁴⁸ Tamtéž, marg. č. 13

že platnost napadeného rozhodnutí je až do doby pravomocného vyslovení jeho neplatnosti.²⁴⁹

5.1 Analýza kladů a záporů mimosoudního řešení sportovních sporů

Tato práce zpravidla pojednává o mimosoudním řešení sporů vzniklých v rámci sportovní organizace, jejíž interní orgány jsou těmi, kteří o výsledku sporu rozhodují. V rámci této kapitoly je popsán další způsob, jak je možné se svého práva v rámci organizace dovolat. Jedná se o soudní ochranu. Jak už tomu tak bývá, v obou případech se vyskytuje celá řada výhod a nevýhod. Převažují však kladné stránky toho, proč spory řešit interně prostřednictvím vlastních orgánů

Jednou z nejvýznamnějších výhod je rychlost řízení. Spory bývají zpravidla vyřešeny do několika týdnů od podání návrhu. Je však třeba dát pozor na to, že rychlost není vždy zárukou kvality. S rychlostí řízení zároveň souvisí také nižší náklady oproti řízení před soudem. V případě rozhodčího řízení je totiž možné spor vyřešit, aniž by bylo nařízeno ústní jednání. Rozhodci mohou být v některých případech odkázáni pouze na písemnosti a důkazy. Třetí možností jak rozhodci mohou spor rozhodnout je elektronicky, kdy rozhodčí řízení probíhá online, čímž rovněž dojde ke snížení nákladů.

Řízení probíhá v rámci organizace před Sborem rozhodců, kteří jsou jmenováni do jednotlivých senátů, s čímž souvisí další z výhod. Jak již bylo uvedeno výše, jednotlivé rozhodce si do senátu jmenují sami účastníci řízení, dle kritérií, které sami uznají za vhodné. Jedná se například o odborné zaměření, ovládaný jazyk, zkušenosti, atd. Právě odborné zaměření je něco, co u soudců v rámci moci soudní absentuje. Rozhodci musí mít znalosti týkající se sportovního práva, kdežto soudci ne vždy znají všechna specifika dané sportovní oblasti.

Já osobně považuji za jednu z největších výhod projednání věci před orgány organizace namísto soudu to, že po dohodě stran, je možné, aby rozhodci zcela upustili od zákonů, kterými by se za běžných okolností měli řídit a rozhodnou tak, co pro daný případ považují za spravedlivé.

Za nevýhodu řešení sporů před orgány sportovních organizací lze považovat skutečnost, že řízení před rozhodci je neveřejné. Veřejnost je totiž záruka, že by řízení mělo proběhnout řádně a zároveň také toho, aby se něco tzv. „neupeklo za

²⁴⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 9. 2019, sp. zn. 27 Cdo 5544/2017

zavřenými dveřmi“. Tato záruka v případě rozhodčího řízení však chybí. Rozhodci rovněž nemusí brát v potaz judikaturu Nejvyššího soudu ČR, což by se do jisté míry mohlo zdát jako výhodné. Případná odchylka by ale mohla být důvodem pro to, aby byl rozhodčí nálezh zrušen. Rozhodci by se nad tím tak měli, při případném odklonu od judikatury, zamyslet.

Z pohledu rozhodců je pak poněkud nešťastná absence určitých pravomocí. Jedná se zejména o nemožnost uloženou povinnost vynutit. Není v jejich pravomoci například nechat předvést svědky, aby byl proveden výslech, nebo nemohou nařídít předběžné opatření aniž by ho nařídil obecný soud²⁵⁰.

Komparaci možných řešení sportovních sporů bych ukončila tím, že výhody, proč je dobré spory vzniklé v rámci sportovní organizace řešit interně a případné kauzy „nevynášet ven“, značně převažují. I přesto bychom však pár stinných stránek našli. Takovou to stránkou, kterou já osobně považuji za jednu z největších záporů toho způsobu řešení sporů je, že sportovní asociace nemají v rámci dokazování k dispozici takové prostředky jako orgány moci soudní a dokazování se tímto značně komplikuje.

²⁵⁰ § 20 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů „*Procesní úkony, které nemohou rozhodci sami provést, provede na jejich dožadání soud*“.

6 Závěr

V této diplomové práci jsem se zabývala tématem *Řešení sporů v rámci sportovní organizace se zaměřením na řešení sporů ve fotbalovém prostředí*. Práce je rozdělena do šesti kapitol.

Úvod pojednává o problematice sportu a práva, což je kapitola zejména teoretická. Jak pojem sport, tak pojem právo nelze jednoduše definovat a tak se v průběhu několika let setkáváme s různými pohledy jednotlivých teoretiků na možnou definici sportu. V rámci této kapitoly jsem se zamyslela nad otázkou, zda existuje sportovní právo. Stejně tak, jak tomu bylo v případě pojmu sport, tak i zde nelze na otázku jednotně odpovědět. V práci zmiňuji několik možných úvah, včetně rozhodnutí Soudního dvora EU, jež hraje při formování sportovního práva hlavní roli. V kapitole je rovněž podrobně rozebrán Zákon o podpoře sportu, což je jediný zákon, který upravuje sportovní problematiku v České republice. Zákon má však pouhých osm paragrafů a je tak předpisem nedostačujícím. Naprosto v něm totiž absentuje úprava sportovního práva soukromého.

Další kapitolu lze považovat za jádro diplomové práce. Pojednává totiž o řešení sporů ve fotbalovém prostředí. Je to kapitola velice obsáhlá, které počíná výkladem o sportovní organizaci a o její právní formě. Sportovní organizace, která má nejčastěji formu spolku, je nadána spolkovou autonomií. V rámci spolkové činnosti můžeme hovořit o pravomoci normotvorné, kvazisoudní či exekutivní. Spolkem, kterému je v práci věnována největší pozornost je FAČR, což je spolek naprosto klíčový pro fotbalovou organizační strukturu v ČR. Rovněž je spolkem s největší členskou základnou u nás. S tím souvisí i fakt, že fotbal je řazen mezi nejvíce oblíbené kolektivní sporty. Kapitola dále rozebírá pyramidovou strukturu fotbalového sektoru, která je velice rozvinutá. Systém organizace fotbalu se dělí do dvou úrovní a to na úroveň národní, kterou zastupuje FAČR a na úroveň mezinárodní, kterou představuje mezinárodní organizace FIFA. Zvláštní „meziúrovň“, je pak organizace UEFA, sdružující evropské fotbalové asociace. Po charakteristice jednotlivých organizací, se kapitola věnuje pouze úrovni národní. Podrobně popisuje proces před Sborem rozhodců, což je orgán, který je oprávněn rozhodovat spory mezi členy FAČR. Jedná se o dvouinstanční řízení. Základním předpisem, který takový to proces upravuje je Procesní řád, jenž je zároveň hlavním pramenem, ze kterého tato kapitola čerpá.

Na rozhodčí řízení, které probíhá před Sborem rozhodců, navazuje kapitola čtvrtá, která pojednává o možnosti řešit spory před Mezinárodní sportovní arbitráží, která je známá pod zkratkou CAS. CAS je nejvyšším sportovním tribunálem, u kterého je možné se domáhat svého práva. Tato kapitola kromě popisu průběhu řízení před rozhodci obsahuje také praktickou část, ve které jsou zmíněny aktuální kauzy fotbalových hráčů a klubů z ČR. Spory jsem vybrala takové, na kterých bylo možné názorně popsat průběh arbitrážního řízení před orgány spolku, a to jak na úrovni národní, tak na úrovni mezinárodní. Uvedené kauzy řeší spory vzniklé z profesionálních smluv, kdy hráči podali jednostrannou výpověď. Dle navrhovatele, kterým v obou případech byl jejich předchozí fotbalový klub, šlo o neoprávněnou výpověď. Tuto domněnku následně potvrdil v první a druhé instanci jak Sbor rozhodců FAČR, tak na mezinárodní úrovni i CAS.

V poslední kapitole jsem se věnovala druhé možnosti, jak se lze proti rozhodnutí vydaného orgánem spolku, bránit. Jedná se o možnost obrátit se na obecný soud s žalobou na neplatnost rozhodnutí spolkového orgánu. Kapitola, která nese označení *Meze ingerence soudní moci* obsahuje informace potřebné pro podání žaloby, jako je například aktivní legitimace k podání žalobního návrhu. V kapitole rovněž dochází ke komparaci staré a nové právní úpravy, která se týká ochrany člena spolku.

Závěrem si dovoluji dodat, že mým cílem bylo poskytnout ucelený přehled toho, jak je možné spory ve sportovním prostředí řešit. Důraz jsem vzhledem k zadání diplomové práce kladla především na problematiku týkající se fotbalu. Diplomová práce je rovněž konstruována jako vstupní brána pro seznámení se s rozhodčím řízením z hlediska jeho praktického fungování. Výklad jsem se zároveň snažila obohatit o příklady z praxe. V samotném závěru diplomové práce jsem veškeré informace, vztahující se k rozhodčímu řízení shrnula v podobě kladů a záporů mimosoudního řešení sporů.

Resumé

In this master thesis I dealt with the topic *Resolving conflicts within a sports organisation with a focus on conflicts in a football environment*. Its structure is divided into six chapters.

The introduction of the thesis deals with the issue of sport and law, which is mainly a theoretical chapter. Both the notion of sport and the notion of law cannot be simply defined and thus over the years we have encountered different perspectives of individual theorists on the possible definition of sport. Within this chapter I have considered the question of whether there is a sport law. As was the case with the concept of sport, the question cannot be answered in a unified way. In this thesis I mention several possible considerations, including the decisions of the Court of Justice of the European Union, which play a central role in shaping sports law. The chapter also discusses in detail the Act on the Promotion of Sport, which is the only law that regulates sport in the Czech Republic. However, the Act has only eight sections and is thus an insufficient regulation. It completely lacks regulation of private sports law.

The next chapter can be considered the core of the thesis. It deals with dispute resolution in the football environment. It is a very comprehensive chapter, which starts with an explanation of the sports organisation and its legal form. A sports organisation, which most often takes the form of an association, is endowed with associational autonomy. Within its activities we can speak of normative, quasi-judicial or executive powers. The association that receives the most attention in this thesis is the FAČR, which is the association absolutely crucial for the football organizational structure in the Czech Republic. It is also the association with the largest membership base in the country. This is related to the fact that football is ranked among the most popular collective sports. The chapter further analyses the pyramid structure of the football sector, which is very well developed. The system of football organisation is divided into two levels, namely the national level, represented by the FAČR, and the international level, represented by the international organisation FIFA. The special 'intermediate' level is UEFA, the organisation of European football associations. After the characteristics of the different organizations, the chapter focuses only on the national level. It describes in detail the process before the Board of Arbitrators, which is the body empowered to decide disputes between members of the FAČR. It is a two-instance procedure.

The basic regulation governing such a process is the Procedural Rules, which is also the main source from which this chapter draws.

The arbitration proceedings before the Board of Arbitrators are followed by Chapter Four, which deals with the possibility of settling a dispute before the International Court of Arbitration for Sport, known as CAS. The CAS is the highest sports tribunal before which one can seek redress. In addition to a description of the procedure before the arbitrators, this chapter also contains a practical part, in which actual cases of football players and clubs from the Czech Republic are mentioned. I have chosen disputes that could be used to illustrate the course of arbitration proceedings before the association's bodies both at the national and international level. These cases deal with disputes arising from professional contracts where players have given unilateral notice. According to the appellant, which in both cases was their previous football club, this was wrongful termination. This allegation was subsequently confirmed in the first and second instance by both the FAČR Board of Arbitrators and, at international level, by the CAS.

In the last chapter, I discussed the last possibility of defending oneself against a decision issued by a body of the association. This is the possibility of applying to the general court for a claim that the decision of the association body is invalid. The chapter entitled *Limits of Judicial Interference* contains the information necessary for filing a lawsuit, such as active standing to bring a lawsuit. The chapter also compares the old and new legislation on the protection of members of associations.

In conclusion, I would like to add that my aim was to provide a comprehensive overview of how disputes can be resolved in a sporting environment. Given the task of my thesis, my emphasis was mainly on issues related to football. The thesis is also constructed as a gateway to learn about arbitration in terms of its practical functioning. I have also tried to enrich the interpretation with examples from practice. At the very end of the thesis, I have summarized all information related to arbitration in the form of pros and cons of out-of-court dispute resolution.

Seznam použitých zdrojů a literatury

Odborné publikace

- 1 KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. ISBN 80-7179-532-1.
- 2 KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5
- 3 JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4.
- 4 MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6.
- 5 TELEEC, Ivo. *Spolkové právo*. Praha: C.H. Beck, 1998. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 80-7179-194-6.
- 6 HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2.
- 7 RONOVSÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8
- 8 GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 8. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. Právní učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 9788073808389.
- 9 MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6.
- 10 *International and European Sports law*. Bratislava: Tomáš Gábriš, 2015. ISBN 978-80-972080-2-8.
- 11 HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. ISBN 978-80-87439-07-4.
- 12 PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 8.

- 13 RŮŽIČKA, Hynek. Právní postavení profesionálních sportovců a profesionální sportovní smlouvy. V Praze: C.H. Beck, 2022. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-895-5.

Judikatura

- 1 Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 15. prosince 1995, *Union royale belge des sociétés de football association ASBL v. Jean-Marc Bosman, Royal club liégeois SA v. Jean-Marc Bosman and others and Union des associations européennes de football (UEFA) v. Jean-Marc Bosman*, C-415/93.
- 2 Rozhodnutí CAS ze dne 20. srpna 1999, *AEK Athens and SK Slavia Prague / Union of European Football Associations (UEFA)*, 98/200
- 3 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 90/06
- 4 Rozhodnutí Ad hoc divize (Olympijské hry v Naganu) ze dne 18. února 1998, *Czech Olympic Committee, Swedish Olympic Committee and S. / International Ice Hockey Federation (IIHF)*, 98/004-005
- 5 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5249/2015
- 6 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. 28 Cdo 2750/2005
- 7 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 27 Cdo 458/2019

Právní předpisy

- 1 Zákon č. 115/2001 Sb., zákon o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů
- 2 Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- 3 Usnesení č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, v platném znění
- 4 Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů
- 5 Zákon č. 216/1994, o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů
- 6 Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů
- 7 Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- 8 Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů
- 9 Vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 6. 11. 1959, č. 74/1959 Sb., o Úmluvě o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů

Předpisy sportovních organizací

- 1 Stanovy FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2019 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/223>
- 2 Soutěžní řád FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/321>
- 3 Procesní řád FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2021 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/296>
- 4 Disciplinární řád FAČR. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. 2022 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/317>
- 5 UEFA Statutes. *UEFA.com*. [online]. 2021 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://documents.uefa.com/v/u/OsXl2S7PUiUKy7gCop4Q5w>
- 6 FIFA Statutes. *FIFA.com* [online]. 2022 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: https://digitalhub.fifa.com/m/3815fa68bd9f4ad8/original/FIFA_Statutes_2022-EN.pdf
- 7 Regulations on the Status and Transfer of Players. *FIFA.com* [online]. 2022 [cit. 2023-03-29]. Dostupné také z: <https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>
- 8 Code of Sports-related Arbitration *TAS / CAS* [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023_EN_.pdf
- 9 Code : Procedural Rules. *TAS / CAS* [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://www.tas-cas.org/en/arbitration/code-procedural-rules.html>
- 10 Arbitration Rules applicable to the CAS ad hoc division for the Olympic Games. *TAS / CAS* [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2023_EN_.pdf
- 11 CAS Mediation Rules. *TAS / CAS* [online]. 2013 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf
- 12 Olympic charter. *International Olympic Committee* [online]. 2021 [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://stillmed.olympics.com/media/Document%20Library/OlympicOrg/>

[General/EN-Olympic-Charter.pdf?_ga=2.28152444.1158252853.1677542181-77081586.1677542181](#)

- 13 Přestupní řád. FAČR. | FOTBAL.CZ [online]. 2023 [cit. 2023-02-16]. Dostupné také z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/323>

Internetové zdroje

- 1 Povinný tělocvik je účinnou prevencí obezity dětí. *Novinky.cz* [online]. Praha: Seznam.cz, 2010 [cit. 2023-02-09]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zena-deti-povinny-telocvik-je-ucinnou-prevenci-obezity-deti-27483>.
- 2 Evropská charta sportu. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2002 [cit. 2023-02-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>.
- 3 PAULY, J. K základním otázkám tzv. sportovního práva. *Právnícké listy* [online]. 2018, 2(2), str. 8-14 [cit. 2023-02-10]. ISSN 2533-736X. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/31261/1/Pravnicke_listy_02_182_Pauly.pdf
- 4 ĎURANOVÁ, Petra. Odpovědnost sportovců za újmu na zdraví. *Epravo.cz* [online]. Praha: BRODEC & PARTNERS, 2017 [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/odpovednost-sportovcu-za-ujmu-na-zdravi-106697.html>
- 5 Rekordní členská základna a transparentní účet FAČR. *FAČR. | FOTBAL.CZ* [online]. 2017 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/rekordni-clenska-zakladna-a-transparentni-ucet-facr/a6622>
- 6 SEDLÁČEK, Dušan a Adam FORST. Rozhodčí komise spolku. *Epravo.cz* [online]. Praha: HAVEL & PARTNERS, 2018 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/rozhodci-komise-spolku-107682.html>
- 7 Ronaldo jako hráč aL-Nassru: Moje práce v Evropě je hotová, tady mě lidé milují. *IDNES.cz* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/zahranici/cristiano-ronaldo-an-nasr-prestup-uvitani-ceremonial.A230103_152656_fot_zahranici_min
- 8 Congres. *UEFA.com* [online]. Švýcarsko [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/organisation/congress/>

- 9 UEFA Executive Committee. *UEFA.com* [online]. Švýcarsko [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/executive-committee/>
- 10 Novelizace Procesního řádu s účinností od 6. 10. 2021. *FAČR | FOTBAL.CZ* [online]. Praha, 2021, 11.10.2021 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/novelizace-procesniho-radu-s-ucinnosti-od-6-10-2021/a15085>
- 11 History of the CAS. *TAS - CAS* [online]. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.tas-cas.org/en/general-information/history-of-the-cas.html>
- 12 HAMERNÍK, Pavel. Odvolací řízení před Rozhodčím soudem pro sport. *Bulletin-advokacie.cz* [online]. 2015 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/odvolaci-rizeni-pred-rozhodcim-soudem-pro-sport-cas?browser=mobi>
- 13 Code Signatories. *WADA* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/world-anti-doping-code/code-signatories>
- 14 MENŠÍKOVÁ, Sylvie. Řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku. *Epravo.cz* [online]. Praha: KŠD LEGAL advokátní kancelář, 2015 [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/rizeni-o-vysloveni-neplatnosti-rozhodnuti-organu-spolku-99545.html>
- 15 Rozhodnutí CAS ve věci Martin Hašek. *Sparta.cz* [online]. Praha, 2022, 28.11.2022 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/clanek/rozhodnuti-cas-ve-veci-martin-hasek-40302>